

KALLELSE / FÖREDRAGNINGSLISTA

OMSORGSNÄMNDEN

2017-12-07

Tid	7 december klockan 16.00
Plats	Sammanträdesrummet Dirigenten, Södertälje stadshus
Sekreterare	Johan Karlsson
Ordförande	Peter Friström (S)

Ärenden

1. Upprop

2. Protokollets justering

3. Fastställande av dagordning

Informationsärenden

4. Utbildning Netpublicator

5. Information om rambudget 2018/verksamhetsplan

6. Intervjustudie hur ungdomar vill bo i framtiden

7. Ekonomisk uppföljning

8. Ordföranden informerar

9. Kontoret informerar

Fotograf Christofer Martinson, Södertälje kommun

Rapport | 2017-11-16

Så här vill Södertäljes ungdomar med funktionsnedsättning bo och arbeta

En rapport från social- och omsorgskontoret

Charlotte Fagerstedt

Utredare

Strategiskt stöd och administration

Telefon (direkt): 08 523 066 76

E-post: charlotte.fagerstedt@sodertalje.se

Sammanfattning

Syftet med rapporten är att ta reda på vad ungdomar med funktionsnedsättning i Södertälje har för tankar och funderingar om sitt framtida boende och sysselsättning. För att ta reda på det har vi intervjuat 20 ungdomar med olika former av funktionsnedsättning. Vi har också intervjuat föräldrar till unga med funktionsnedsättning, lärare på gymnasiesärskola och representanter från funktionshinderorganisationer. Totalt har 44 personer intervjuats under april till juni 2017.

Det är kommunen som är ansvarig för att de insatser som kommunen erbjuder tillförsäkrar den enskilde goda levnadsvillkor. Denna intervjustudie utgår från att den som bäst vet vad som är viktigt och vad som därmed är goda levnadsvillkor för den enskilde är den enskilde själv.

Intervjuerna redovisas i sin helhet i denna rapport. Våra reflektioner från de synpunkter som lyfts fram är:

- Det är viktigt att både kommunen, arbetsförmedlingen och försäkringskassan deltar i de gemensamma informationsmötena som arrangeras på skolan. Myndigheterna är viktiga aktörer för att ge ungdomarna och deras föräldrar en trygghet och stöd i det fortsatta livet när skolan tar slut.
- Kommunen behöver ta fram informationsmaterial om vad daglig verksamhet och bostad med särskild service innebär och vilket utbud det finns i kommunen. Idag saknas det exempelvis skriftligt informationsmaterial.
- Det finns en oro hos föräldrarna över om deras ungdomar kommer beviljas bostad med särskild service. Kommunen behöver ha en dialog med föräldrar och intresseorganisationer för att beskriva vilka alternativa stödinsatser det finns för bostad med särskild service.
- Det saknas ett forum där vuxna personer med funktionsnedsättning som fortfarande bor hemma kan få stöd i att flytta hemifrån.

Arbetsgruppen har haft flera intressanta möten med både ungdomar, brukarorganisationer och professionella. Det har varit värdefullt att ta del av allas erfarenheter och vi hoppas att brukarmedverkan kan utvecklas i flera former inom kontorets verksamheter.

Innehåll

Sammanfattning.....	2
1. Inledning	4
1.1 Så här gjorde vi.....	4
1.1.1 Genomförda intervjuer	4
1.2 Avgränsningar	5
2. Bakgrund.....	6
2.1 Det här är brukarinflytande	6
2.2 Det här är daglig verksamhet.....	7
2.3 Det här är bostad med särskild service	7
3. Sammanställning av intervjuerna.....	9
3.1 Gymnasielever.....	9
3.1.1 Sysselsättning.....	9
3.1.2 Framtida boende	9
3.2 Intervjuer med lärare	11
3.3 Intervju med föräldrar	13
3.3.1 Sysselsättning.....	13
3.3.2 Boende.....	14
3.4 Intervju med unga vuxna	16
3.4.1 Aktuell sysselsättning.....	16
3.4.2 Aktuellt boende	16
3.5 Intervju med intresseorganisationer	19
3.5.1 Attention.....	19
3.5.2 FUB	20
3.6 Myndighetsprocessen	21
4. Diskussion.....	23
4.1 Boende.....	23
4.2 Sysselsättning	24

1. Inledning

Hur tänker sig ungdomar med funktionsnedsättning sitt framtida boende och arbete? Vad är viktigt för dem? Hur kan vi i kommunen stötta? Med utgångspunkt i dessa frågor har vi genomfört intervjuer med både ungdomar för att bättre förstå vad de tänker, föräldrar för att höra vad det tycker samt lärare och representanter från funktionshinderorganisationer för att få deras bild av hur det fungerar i praktiken.

Frågorna är viktiga eftersom kommunen ska medverka till att människor med funktionsnedsättning får en meningsfull sysselsättning och får bo på ett sätt som är anpassat efter hans eller hennes behov (SoL 2001:453). Rätten till bostad och sysselsättning är även lagstadgad enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Reflektionerna kan utgöra ett underlag inför kommunens planering av bostäder och sysselsättning. I rapporten lyfts också utvecklingsområden och synpunkter som framkommit i intervjuerna.

1.1 Så här gjorde vi

Intervjuerna genomförs under april till juni 2017 och totalt har 44 personer intervjuats individuellt eller i grupp. Intervjuerna utgick från en intervjuguide som innehöll både fasta och öppna frågor. Anledningen till att vi valde halvstrukturerade intervjuer var att vi ville utgå från ett par förberedda frågor som vi ställde till alla men hålla öppet för följdfrågor baserade på vad respondenten svarade. Det gav intervjutillfället en viss flexibilitet och mindre risk för att gå miste om värdefull information. En arbetsgrupp¹ på social- och omsorgskontoret har planerat och genomfört intervjuerna.

1.1.1 Genomförda intervjuer

Södertälje har två gymnasiesärskolor, en kommunal och en fristående. Rektorerna satte oss i kontakt med lärare som i sin tur tog fram förslag på ungdomar som de bedömde kunde delta.

Intervjuerna med lärarna på gymnasiesärskolan genomfördes för att få en samlad bild av hur de uppfattade att eleverna pratade om sitt framtida arbete och boende samt hur skolan arbetar för att förbereda eleverna inför framtiden. Vi pratade också om hur intervjuerna med eleverna skulle genomföras på bästa sätt. Inför intervjuerna träffade vi eleverna och berättade om syftet med studien och ett informationsbrev delades ut. Eleverna avgjorde sedan själva om de ville delta och om de ville att en lärare skulle vara med under intervjun. Vid majoriteten av intervjuerna deltog en lärare.

Intervjuer skedde med:

- ✓ 17 elever på gymnasiesärskolan (från två skolor)
- ✓ 3 lärare på gymnasiesärskolan (från två skolor)

Vid intervjuerna med ungdomarna på gymnasiesärskolan framkom det att majoriteten inte hade börjat planera flytten hemifrån. Därför beslutade arbetsgruppen att även intervjua lite äldre

¹ Arbetsgruppen har bestått av Charlotte Fagerstedt, Ann-Christine Molin, Therese Bladh, Lena Pinner och Caroline Hillstedt.

ungdomar som fortfarande bor hemma. Urvalet av intervjuerna gjordes genom att cheferna för den kommunala dagliga verksamheten frågade personer som de kände till sedan tidigare bodde hemma.

Interjuver skedde med:

- ✓ 3 unga vuxna som idag har daglig verksamhet och som fortfarande bor i föräldrahemmet

FUB är en intresseorganisation som arbetar för att barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning ska kunna leva ett gott liv. Genom FUB Södertälje/Nykvarn fick vi kontakt med en föräldragrupp som tidigare ingått i en studiecirkel om bostad med särskild service som FUB arrangerat. Intervjuerna med föräldrar skedde i FUB:s lokaler och föräldrarna delades in i två grupper. Inför intervjuerna träffade vi representanter från FUB:s styrelse för att få föreningens syn på frågor om boende och sysselsättning.

Interjuver skedde med:

- ✓ 13 föräldrar, medlemmar i föreningen FUB
- ✓ 3 styrelserepresentanter från föreningen FUB Södertälje/Nykvarn

Riksförbundet Attention är en intresseorganisation för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar så som ADHD, Aspergers syndrom/Autismspektrumtillstånd (AST), språkstörning och Tourettes syndrom. Eftersom detta är en målgrupp som ökar i kommunens verksamheter var det relevant att även få med representanter för denna målgrupp.

Intervjuer skedde med:

- ✓ 2 styrelserepresentanter från föreningen Attention Södertälje/Nykvarn

En träff med representanter från Myndigheten för personer med funktionsnedsättning har genomförts med syfte att beskriva myndighetsprocessen vid bostad med särskild service och daglig verksamhet samt för att få deras uppfattning om vad som efterfrågas av brukarna.

Intervjuer skedde med:

- ✓ 2 gruppchefer och 2 avtalssamordnare från Myndigheten för äldre och personer med funktionsnedsättning (MÄF)

1.2 Avgränsningar

Vid intervjuerna med gymnasieeleverna blev det tydligt att eleverna hade kommit långt i planeringen av vad de ska arbeta med efter gymnasiesärskolan, men inte lika långt i boendefrågan. Därför ville vi även intervjua unga vuxna med daglig verksamhet som slutat skolan men som fortfarande bodde i föräldrahemmet. Av olika anledningar hade vi svårt att komma i kontakt med ungdomar som slutat skolan men fortfarande bor kvar hemma. Därför har vi intervjuat endast tre stycken ur den gruppen.

Föräldrar till barn med funktionsnedsättning intervjuades genom FUB. Attention Södertälje/Nykvarn hade inte möjlighet att förmedla kontakter till föräldrar så därför valdes den målgruppen bort.

2. Bakgrund

2.1 Det här är brukarinflytande

Utgångspunkten för brukarinflytande är att den enskilde som får stöd från kommunens verksamheter har värdefull kunskap och erfarenheter som behöver tas tillvara vid utformningen av insatsen. Brukarna måste kunna vara med och påverka eftersom de beslut som tas handlar om deras egen livssituation.

Brukarinflytande innebär att personer som får insatser på något sätt är delaktiga, har inflytande över eller kan påverka besluten som rör deras egna insatser. Begreppet kan också användas när brukare kan påverka utformningen och styrningen av de verksamheter som ger insatserna.

Den professionella biståndsbedömningen innebär att använda sig av flera kunskapskällor. Det är ett förhållningssätt som kallas evidensbaserad praktik (EBP). EBP består av flera delar:

1. Vetenskaplig evidens, det vill säga den bästa tillgängliga kunskap som finns just nu
2. Personens situation
3. Personens erfarenheter och önskemål
4. Den egna expertisen, det vill säga personalens kompetens.

Bild 1. Den evidensbaserade modellen²

Utgångspunkten i EBP är att det är den enskilda personen som är expert på sina egna svårigheter. Därför är det nödvändigt att involvera brukaren i både utredningsskedet och beslutfattandet.

² Källa www.kunskapsguiden.se bilden hämtad 2017-03-23

Utifrån lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS (1993:387), ska *den enskilde genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor, insatserna ska vara varaktiga och samordnade*. De ska anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lättillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv. Ansvaret att tillhandahålla insatser och ansvaret för insatsernas kvalitet vilar i grunden på kommunen.³

Goda levnadsvillkor är det övergripande kvalitetsbegreppet för insatser enligt LSS. Men även andra kvalitetskriterier kan urskiljas ur lagtext och förarbeten, vilka ska ligga till grund för alla insatser inom lagens verksamhetsområde. Dessa kriterier är *respekt för den enskildes rätt till självbestämmande, inflytande, integritet och delaktighet samt helhetssyn, kontinuitet och tillgänglighet*.⁴

2.2 Det här är daglig verksamhet

Den vanligaste insatsen inom LSS är daglig verksamhet⁵. Insatsen riktar sig till personer som saknar arbete eller inte går i skolan och omfattar personer med utvecklingsstörning, autism eller autismsliknande tillstånd eller betydande och bestående begåvningsmässiga funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder, det vill säga personer som ingår i personkrets 1 och 2 enligt LSS.

I propositionen till LSS står följande om daglig verksamhet:

*Den dagliga verksamheten bör till sitt innehåll kunna rymma såväl aktiviteter med habiliterande inriktning som mer produktionsinriktade uppgifter. Den bör ha som syfte att bidra till den personliga utvecklingen och att främja delaktigheten i samhället. Ett övergripande mål bör vara att på kortare eller längre sikt utveckla den enskildes möjlighet till arbete.*⁶

I samband med att den enskilde beviljas en insats ska hen erbjudas en individuell plan enligt, den ska innehåll beslutade och planerade insatser och tas fram tillsammans med den enskilde.

Det är kommunen som är ansvarig för daglig verksamhet och väljer hur den ska organiseras. I Södertälje kommun har 532 personer insatsen daglig verksamhet (april 2017).

Det finns ett brett och varierat utbud av aktiviteter inom daglig verksamhet i Södertälje kommun, till exempel caféverksamhet, hantverk, skötsel av inre och yttre miljöer, tidningsredaktion och individuella placeringar på privata företag. Varje år går cirka fem personer från den kommunala dagliga verksamheten till en skyddad anställning genom Arbetsförmedlingen.

2.3 Det här är bostad med särskild service

Bostad med särskild service riktar sig till personer som har en funktionsnedsättning som gör att de inte kan bo i en egen bostad. Det finns tre former av bostäder:

³ Prop2008/09:29 s 73

⁴ Socialstyrelsen 2007 Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS. Stöd för rättstillämpning och handläggning

⁵ LSS är en rättighetslag och insatserna ska planeras med dem som berörs av insatsen.

⁶ Proposition 1992/93:159 s 90.

- Gruppboestad
- serviceboestad och
- annan särskilt anpassad bostad⁷.

För samtliga boendeformer gäller att *bostaden ska vara fullvärdig, att den är den enskildes privata och permanenta hem och att den inte ska ha en institutionell prägel*. Dessutom innebär ett boende i grupp eller serviceboestad att omvårdnad ska ges utifrån individuella behov och önskemål.

Gruppboestad är ett alternativ för personer som har stora behov av stöd och hjälp i vardagen. Här finns personal dygnet runt. I en gruppboestad finns ett mindre antal lägenheter samlade kring gemensamma utrymmen. Den enskilde hyr lägenheten får stöd efter sina behov av en fast personalgrupp.

Serviceboestad är ett alternativ för personer som har av en individuellt anpassad lägenhet och har stort behov av tillsyn och omvårdnad. Serviceboestad består av ett antal lägenheter som har tillgång till gemensamma utrymmen och en fast personalgrupp. Den boende får stöd i den egna lägenheten i den omfattning som han eller hon behöver.⁸

De tre huvudformerna utesluter inte andra boendalternativ. Lagstiftaren har lämnat öppet för en utveckling av olika boendeformer. De grundläggande kraven på en bostad för vuxna enligt LSS utesluter dock vissa boendeformer. Insatsen kan exempelvis inte ges i form av boende på sjukhem, korttidshem, hem för vård eller boende eller på folkhögskola.

I Södertälje har 384 personer insatsen bostad med särskild service, varav 256 bor i gruppboestad och 128 i serviceboestad (april 2017).

⁷ LSS reglerar inte i detalj hur insatsen bostad med särskild service för vuxna ska vara organiserat men i *Socialstyrelsens handbok för bostad med särskild bostad (2007)* definieras insatsen ytterligare.

⁸ Socialstyrelsen 2007 Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS. Stöd för rättstillämpning och handläggning.

3. Sammanställning av intervjuerna

3.1 Gymnasieelever

Vi intervjuade 17 elever i åldrarna 17 till 20 år. Eleverna går på gymnasiesärksola och läser antingen nationellt program eller individuellt program.

3.1.1 Sysselsättning

Det här vill ungdomarna arbeta med

13 av eleverna hade tänkt på vad de vill arbeta med och de flesta var även konkreta med vad de ville arbeta. Arbeten eller arbetsplatser som nämndes var: Mataffär (Willys, ICA, Coop), flygvärdinna, i bageri, kock eller konditor, elevassistent, Scaniarinken (ishall), Torekällberget (friluftsgård), hunddagis, ordningsvakt, på en skola, kiosk.

På längre sikt ville en elev bli make-up artist och en ville bli djurskötare

Samtliga hade pratat om vad de vill arbeta med i skolan och alla utom en hade även pratat om detta hemma.

På frågan om de tror att de kommer att få arbeta med det de vill i framtiden svarar sex personer ja. Resterande svarade kanske/vet ej eller uppgav inget svar

Det här är viktigt för oss på arbetet

Flera svarade att det var viktigt att de hade arbetskamrater och de beskrev hur de skulle vara: schysta, trevliga, funka med. Andra svar som gavs på frågan om vad som var viktigt gällande arbetet var möjligheten att kunna åka buss till jobbet, att få möta kunder och hjälpa till, att få hjälpa andra, funka med chefen, att få lön och tjäna mycket pengar.

3.1.2 Framtida boende

De flesta av eleverna hade inte pratat med någon om sitt framtida boende. Fyra hade diskuterat frågan med sina föräldrar och två hade diskuterat med en syster eller kompis.

På frågan om hur de skulle vilja bo i framtiden om de fick önska svarar sex personer att de inte vet eller att de inte har tänkt på det. En svarar att mamman inte vill att hon ska flytta då hon gillar att ha henne hemma.

Övriga svar som ges:

- I egen lägenhet med pojkvän. En liten lägenhet räcker, ska börja spara pengar för att köpa en lägenhet.
- Vill bo i lägenhet med pojkvän, önskar att de ska få barn.
- Vill bo i lägenhet med en partner på landet. Vill helst flytta till en annan stad men föräldrarna vill att hon ska bo i Järna.
- Inte till ett hus att börja med, en lägenhet kanske en etta eller tvåa. Vill bo med en kompis från klassen. De har pratat om lägenheter och vart de vill bo tillsammans. De vill inte bo i samma område som deras föräldrar. När hon fått kille och skaffat barn vill hon istället bo i hus.

- I egen lägenhet med en hund.
- Själv i en villa med en pool, nära till mamma och kompisar.
- Vill bo med kompisar i en lägenhet i stan.
- Lägenhet i Stockholm med balkong, blommor, katt och hund.
- Vill bo med en kompis, viktigt med toalett och dusch
- Vill börja med ett billigt boende och senare flytta till en tvåa (två rum med kök).

Tre personer uppgav att de ska flytta hemifrån inom en nära tidperiod. Resterande kunde inte svara på frågan eller att de inte har tänkt på det ännu. Tre uttrycker att de först ska få jobb och spara pengar innan de kan tänka på att flytta hemifrån.

Två personer lyfter fram att det är viktigt med bra grannar och att de känner sig trygga i boendet.

Hjälp med i boendet

På frågan om vilken hjälp som de kommer behöva när de flyttar hemifrån svarar flera ekonomin/räkningar, matlagning och handling. Andra svar som gavs var installation av TV och hjälp med matlagningen. Flera svarar också att de inte behöver någon hjälp eller att de inte vet eller inte har tänkt på det.

Här vill vi bo

- Tre svarar att de vill bo i Södertälje, i stan.
- Tre svarar att de vill bo i Södertälje, nära familjen.
- En vill bo i Södertälje om personen får jobb där.
- Två personer svarar att de inte vet men åtminstone inte på landet.
- En vill bo i Norrland men skulle det bli Södertälje ska det vara i stan, Rosenlund eller Mariekäll.
- En vill bo i en lägenhet i Stockholm
- En person säger att det inte är viktigt var utan att det finns toalett och dusch.
- Resterande fem uppger inget svar eller att de inte har tänkt på det.

3.2 Intervjuer med lärare

Vi träffade tre lärare vid två gymnasiesärskolor i Södertälje. Huvudfrågan var - Vad är er bild av hur ungdomarna ser på sitt framtida boende och sysselsättning?

Pratar ni om boende/ sysselsättning med eleverna i skolan? På vilket sätt?

Båda skolorna beskriver att de har gemensamma möten med föräldrar, LSS-handläggare från myndigheten för äldre och personer med funktionsnedsättning, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Då pratar man om övergången från skolan till sysselsättning. Nytt för i år är att alla elever som slutar skolan till sommaren 2018 har en plan för vad de ska göra efter gymnasiet. En del kommer att få daglig verksamhet genom kommunen och en del får arbete/sysselsättning genom Arbetsförmedlingen. Överlag är det främst de personer som går ett individuellt program på gymnasiet som ansöker om daglig verksamhet. Under skoltiden praktiserar alla elever på olika arbetsställen eller dagliga verksamheter. Eleverna har totalt under skoltiden 22 veckor praktik.

Båda skolorna upplever att Försäkringskassan är den myndighet som ofta lämnar återbud till informationsmötena. Men det förekommer även att Myndigheten för äldre och personer med funktionsnedsättning inte deltagit.

Förbereder ni elever för att flytta hemifrån och sysselsättning? Hur då i så fall?

Lärarna menar att allt i skolan syftar till att lära sig basfärdigheter för att klara sig själv. Just frågan om att flytta hemifrån pratar inte eleverna om själva och skolan har inte heller drivit den frågan. Lärarna upplever att eleverna tar en sak i taget och första steget är att börja jobba.

Vad säger eleverna själva om framtiden? Finns det intresse att prata om det?

På båda skolorna beskriver lärarna att de märker att det finns en oro för att lämna skolan hos de blivande studenterna. Skolan är en trygghet, det är strukturerat och de vet vad som händer varje dag. Men de upplever att eleverna ser fram emot själva studenten, vara med på fest och åka "flak".

När lärarna har fått frågor från föräldrarna rör det främst sysselsättning, de har inte haft någon diskussion om boende med varken elever eller deras föräldrar. På den ena skolan berättar läraren att hon brukar fråga eleverna om de ska bo kvar hemma eller flytta hemifrån. Läraren brukar även ordna studiebesök, på några av de gruppboenden som ligger nära skolan, för de elever som läser individuella programmet.

På båda skolorna har de upplevt det som positivt att eleverna numera tidigt får reda på vilken sysselsättning som är aktuell efter skolan. En lärare berättade att tidigare kunde ta upp till ett halvår och längre tid för att få ett jobb.⁹

Hur ser eleverna på sina möjligheter och begränsningar?

Lärarnas bedömning är att flera som har en lindrig funktionsnedsättning inte vill att det ska märkas att de går på gymnasiesärskola och har svårt att prata om sin funktionsnedsättning.

⁹ Genom Samordningsförbundet finns "Överenskommelse gällande övergången från gymnasiesärskolan till arbetslivet", daterad 2015-08-11. Kommunen, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan ska bland annat arbeta tillsammans med planeringen kring eleven.

Läraren på Individuella programmet beskriver att en del elever har svårt att sätta ord och förstå vad det innebär. Några elever tror att de kan klara vad som helst medan andra säger – ”*det här kommer aldrig att gå, det är alldeles för svårt*”. Läraren beskriver därför hur viktigt det är med bemötandet när de ska ut i sysselsättning, att handledarna har rätt arbetssätt för att motivera och stötta ungdomarna.

Vad anser ni är viktigt för kommunen att tänka på för att möta målgruppens behov av boende och sysselsättning? Vilka förväntningar finns på kommunen när det gäller bostäder eller arbete?

En lärare tycker att det saknas en informationsöverföring från skolan till daglig verksamhet. Hon berättar om en elev som var duktig i skolan men som sedan hade hög frånvaro på daglig verksamhet. I det fallet hade inte daglig verksamhet information om den särskilda problematik som fanns kring ungdomen.

Lärarna på den andra skolan berättade att de upplever att föräldrarna inte vet vad som finns i kommunens regi och vad de kan förvänta sig. Lärarna tror att både elever och föräldrar behöver information om vilka alternativ som finns när det gäller boende, hur och när man kan ansöka, vart vänder man sig osv. Lärarna vill också att myndigheten/LSS-handläggare deltar på de informationstillfällen som planeras tillsammans med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. De har blivit inbjudna men har inte alltid kommit.

3.3 Intervju med föräldrar

Genom föreningen FUB intervjuades 13 föräldrar till ungdomar med funktionsnedsättning. Samtliga av ungdomarna studerade i gymnasiesärskolan utom en som hade daglig verksamhet och som även flyttat hemifrån till en gruppbostad. Föräldrarna och ungdomarna hade en etablerad kontakt med kommunens myndighet för äldre och personer med funktionsnedsättning.

3.3.1 Sysselsättning

I framtiden tänker sig alla föräldrar utom en att deras barn ska ha sysselsättning i form av daglig verksamhet enligt LSS.

Har ni diskuterat frågan om arbete/sysselsättning tillsammans med era barn?

Föräldrarna berättar att det pågår mycket diskussioner kring sysselsättning eftersom flera av ungdomarna går sista åren i gymnasiesärskolan. Tänkbara arbeten är fastighetsskötsel, arbeta med musik och matvaruaffär. Ungdomarna har kommit olika långt i förberedelserna, en person berättar att sonen har lämnat tre förslag på daglig verksamhet till LSS- handläggaren medan en förälder berättar att sonen inte vill börja arbeta utan fortsätta i skolan.

Vad bör kommunen tänka på för att på bästa sätt möta behovet av arbete/sysselsättning?

Punkter som kom upp var:

- Viktigt att kunna byta daglig verksamhet om man inte trivs eller vill pröva något annat.
- Att kunna vara på två olika verksamheter under en vecka.
- Längre öppettider på daglig verksamhet (förslag 7:30-17:00) för de föräldrar som arbetar heltid. Behöver annars söka avlösning på morgon och eftermiddag varje dag.
- Möjlighet att få välja privat verksamhet om det önskas.
- Ge ungdomarna en chans att få prova den tänkta verksamheten innan handläggaren skickar ut erbjudanden.
- Ungdomarna ska vara sysselsatta den tid de är på verksamheten, ska vara likt ett "riktigt jobb".

Information om de olika möjligheterna till arbete/sysselsättning

Samtliga föräldrar har fått muntlig information via LSS- handläggare och via skolan där även Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan deltog. Föräldrarna har inte fått någon skriftlig information. En förälder berättar att på det möte som hon deltog på hade Försäkringskassan förhinder. Arbetsförmedlingen redovisade den information som Försäkringskassan skulle givet, men i efterhand visade sig det att informationen var felaktig.

Övriga synpunkter

Föräldrarna känner till att kommunen riskerar vite (böter) om beslut inte verkställs inom tre månader och tycker att regelverket styr för mycket. Idag får ungdomarna högst två erbjudanden på boende och daglig verksamheter och de menar att det är för kort svarstid för att bestämma sig. Föräldrarna vill att ungdomarna ges möjlighet att praktisera på daglig verksamhet eller besöka boendet innan de bestämmer sig.

3.3.2 Boende

Alla föräldrar utom en berättade att gruppboende är det som är aktuellt för deras barn. Orsaken var att de ville att ungdomarna ska få den sociala gemenskapen, att det finns en rädsla att barnet blir isolerad i en servicelägenhet, eller blir utsatt i området. Att bo tillsammans med jämnåriga kompisar var ett önskemål som flera föräldrar uttryckte. Den ena gruppen beskriver också att det finns en oro hos ungdomarna att lämna familjen. Den som inte tänkte sig gruppboende ville att barnet skulle ha en egen lägenhet med boendestöd enligt SoL.

Hur tror ni att ert barn vill bo i framtiden?

Alla utom två har börjat prata med sina barn om att flytta hemifrån. I den ena gruppen svarar samtliga att deras ungdomar vill bo i en grupp/servicebostad eller bo med en partner. I den andra föräldragruppen så beskrivs inget konkret eller att barnen inte har någon åsikt. En beskriver att frågan börjar ”smygas in” på hemkunskapen i skolan. Ett av barnen vill inte flytta hemifrån då han inte vill städa, laga mat etc. En förälder berättar att dennes barn ser fram emot att flytta hemifrån men att det ska bli jobbigt för föräldern att släppa honom. En av föräldrarna vars barn redan flyttat hemifrån beskriver skämtsamt att hon inte längre vill göra saker med sina föräldrar då hon trivs så bra på sitt gruppboende.

När tror ni det blir aktuellt för ert barn att flytta hemifrån?

Alla svarar mellan ett till tre år (när ungdomarna är i åldern 22-25 år). I den ena intervjugruppen uttrycktes en oro för hur handläggarna bedömer behovet av bostad med service samt vilka erbjudanden man kommer att få. En av föräldrarna berättar att de har fått höra om rättighetslagstiftningen sedan barnet var fyra år, men nu har det slagit dem att det kommer att ta tid att få rätt till ett boende.

Ingen av föräldrarna har anmält sitt barn till en bostadskö eller har något bostadssparande. De anser inte att det är relevant. En förälder berättade dock att en person från LSS (myndigheten) rekommenderat dem att ställa sig i bostadskö. I den ena föräldragruppen framgick det vid intervjuerna att de inte kände till möjligheten att ansöka om boendestöd enligt SoL.

Vad anser ni är viktigt för kommunen att tänka på för planeringen för barnens framtida behov av boende?

- Flertalet svarar att de vill att boendet är centralt och nära till kommunikationer.

Andra önskemål som uttrycks:

- Att bo tillsammans med sina kompisar.
- I ett bra område, inga höghusområden.
- Gärna ett hus med trädgård att sköta tillsammans.
- Viktigt att få stöd att fortsätta med fritidsaktiviteter och socialt umgänge med kompisar.
- Bo med personer med liknande behov.
- Kunna stänga dörren.
- Internet.

Övriga synpunkter

En av grupperna uttryckte att de tycker det är fel att insatserna ledsagning och kontaktperson dras in när man flyttar till boende samt att det är svårt att byta lägenhet när man väl flyttat in i en grupp/servicebostad.

3.4 Intervju med unga vuxna

Vi intervjuade tre personer i 25 årsåldern. Samtliga bor i föräldrahemmet och har sysselsättning genom daglig verksamhet. Intervjuerna skedde på respektive arbetsplats.

3.4.1 Aktuell sysselsättning

En av personerna arbetade på en matvarubutik; i lagret samt i butiken med att plocka varor. Den andra arbetade på daglig verksamhet med att göra almanackor och den tredje arbetade på daglig verksamhet med vedproduktion, yttre skötsel och städning.

Så här trivs jag

Alla tre svarar att de trivs bra och att det inte är något särskilt de vill förändra på. En berättar att han trivs men att det även är slitsamt, men att han biter ihop. Han berättar att han får en lapp med de uppgifter som behöver göras under dagen. På onsdagar beställer han dryck, det tycker han är roligt och det har varit ett av målen i hans genomförandeplan.

Det här vill jag arbeta med i framtiden

Personen som arbetar med vedproduktion berättar att han vill arbeta med det han gör ett tag framåt. Men att hans mål är att komma vidare och utvecklas till något större och kanske snickra mer. Han har pratat med sin mamma om det.

De två andra har inte tänkt på vad de vill arbeta med i framtiden och har inte pratat med någon om det. En uttrycker också att han inte orkar tänka på framtiden.

Det här är viktigt för mig i mitt arbete

För den ena personen är det viktigt att träffa folk, han vill inte jobba ensam.

En berättar att han trivs med sina kolleger och med att han får bestämma själv om han vill gå tidigare från jobbet. Men han vill att kommunen borde betala mer än sex kronor per timme. Även om det är en daglig verksamhet så är det som ett jobb och han tycker att de borde få mer betalt. Nu räcker inte ens pengarna till busskort och han vill ha råd att göra mer saker.

Den tredje beskriver att det viktigaste är att göra ett bra jobb, vara en bra arbetskamrat och hjälpa varandra. Det är även viktigt att han känner sig som hemma och vet vad han ska göra - ”Att man vet vad man kommer till”.

3.4.2 Aktuellt boende

Samtliga bor idag tillammans med en av sina föräldrar och två hade syskon som flyttat hemifrån.

Planer på att flytta?

Den ena berättar att han inte har några planer på att flytta hemifrån utan att det blir när det är dags. - ”Nu är det jag som hjälper pappa när han behöver hjälp”. Han berättar att han tidigare sökt gruppbostad men fick avslag från kommunen. - ”Jag kan bo i en egen lägenhet, men behöver få personal som kan hjälpa mig att exempelvis handla. Kommunen sköter inte sitt arbete, det märker jag. Det kan jag läsa i tidningen.”

Den andra har inga planer på att flytta hemifrån men om det fanns möjlighet skulle han vilja flytta. Vid frågan om han har berättat för sina föräldrar att han vill flytta hemifrån svarar han nej. Han tror att de skulle svara – *”du kan väl bo här”*. Han berättar att han har syskon som flyttade hemifrån, att det gick bra för dem när de flyttade men att han blev kvar hemma.

Den tredje vill flytta hemifrån, han beskriver att han får lite dåligt samvete av att fortfarande bo hemma. - *”Tyvärr så skäms jag lite att jag bor hemma, skjuter det lite åt sidan. Jag tar det vid ett senare tillfälle.”* Han tycker även det är pinsamt att fråga vissa praktiska saker om hur det går till att flytta hemifrån.

Hur skulle du vilja bo när du flyttar hemifrån?

Samtliga vill bo i Södertälje.

Den ena personen vill bo på ett gruppboende för att kunna hitta på saker med andra. Han beskriver att det egentligen är hans mamma som vill att han ska bo på gruppboende. Han menar att han kan bo i en egen lägenhet men att han har en inre oro. Hemma hjälper han sin pappa, lagar mat, steker exempelvis korv och andra lättare maträtter. Vid frågan vad som är viktigt i en lägenhet så berättar han att han inte har tänkt så långt. Han syftar på sin pappa och berättar vidare att – *”vi har inte lagt den tiden ännu.”* I det fortsatta samtalet berättar han hur han vill att hans framtida lägenhet ska se ut. Han vill bo i ett rum med en Star Wars hörna, tv-spel och uppkoppling med egen router. Han berättar att han är social och pratar med personer från hela världen när han spelar tv-spel, de har kul och skrattar tillsammans. Han vill bo själv i en egen lägenhet så att ingen stör honom när han spelar och han vill inte ha någon trädgård. Han har inget emot att bo nära sin pappa.

Den andra beskriver att han vill bo i en handikappanpassad lägenhet. Han vill bo med andra, men inte dela själva lägenheten och han vill ha en uteplats på markplan. Området är inte viktigt bara att han får bo nära sin pappa och sina kompisar. Han vill ha TV och dator med Internetuppkoppling i lägenheten. Det spelar ingen roll vilken färg det är på väggarna. Han har en aktiv fritid, tycker om att gå på gym, titta på konst och spela bandy.

Den tredje vill bo i en lägenhet, till en början räcker det med ett rum och kök för att sedan kanske flytta till en tvåa. Han vill bo i det område han bor i dag. Han är inte intresserad av att sköta en trädgård och det är heller inte viktigt att bo nära sin mamma, bara det är i samma stad. Att bo nära arbetet är inte heller så viktigt men att det givetvis skulle underlätta, men han kan alltid ta bussen till jobbet. Han klarar sig bra på mobilsurfen. Det enda som är viktigt med en lägenhet är att det finns en balkong och vädringsfönster i badrummet. Vid frågan om han står i bostadskö så svarar han: - *”Det var en bra fråga, tyvärr så tror jag inte det. Mycket är att jag skäms över att be om hjälp att göra det.”* Han berättar att hans mamma har sagt att han får ta den tid han behöver för att flytta hemifrån.

Stöd i hemmet

Den ena berättar att han behöva hjälp med att planera städning och sådant. Han berättar att det är okej att städa när han har orken men att han efter jobbet är *”skittrött”* Han går till jobbet själv, ibland sover han lite längre men då ringer han till jobbet och berättar att han blir sen.

Den andra berättar att han behöver hjälp med städ, matlagning och dusch. Han behöver ingen hjälp med att passa tider. Han vill gärna hjälpa till med att betala räkningar men hans pappa tycker det är för svårt för honom.

Den tredje berättar att han behöver enklare hjälp, att komma till skott med vissa saker. Planera vilka dagar han ska städa och handla samt vilken tid. Annars skjuter han gärna upp saker. Han kan inte städa och laga mat riktigt själv men tycker det är kul och han brukar hjälpa sin mamma. Han berättar att han brukar få beröm för att han hjälper till.

3.5 Intervju med intresseorganisationer

3.5.1 Attention

Vi intervjuade två styrelsemedlemmar från lokalföreningen Attention Södertälje/ Nykvarn. Attention är en intresseorganisation för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som ADHD, Aspergers syndrom/Autismspektrumtillstånd (AST), språkstörning och Tourettes syndrom.

Viktiga frågor för Attention

Styrelsen anser inte att deras medlemmar med Aspergers syndrom blir bemött av kommunen på rätt sätt. Frågorna som ställs av handläggarna är inte anpassade för målgruppen. På frågan, kan du duscha, svarar en person med Asperger ja. Frågan är felställd eftersom personen kan duscha själv, problematiken ligger i att man inte tar sig för att göra det. Många har också en överkänslighet som gör att de upplever att duschstrålen gör ont eller är obehaglig, därför undviker man duschen. Det krävs att någon annan t.ex. en anhörig eller ett ombud hjälper till med ansökan för att få fram det verkliga behovet. Styrelsemedlemmen säger *”Det är mycket okunskap och det upplever våra brukare som har kontakt med handläggare.”*

Attentions åsikt är att man ska få behålla insatsen kontaktperson även när man bor i en bostad med särskild service enligt LSS. Det är viktigt för Attentions målgrupp att få hjälp med att komma ut och göra det man är intresserad av, man ska inte vara beroende av övriga i boendet för att komma iväg på en aktivitet.

Attention berättar också att många ungdomar blir kvar i föräldrahemmet, ibland mot föräldrarnas vilja. När barnen fyller 18 år ska de söka insatser själv men det kan vara svårt att motivera ungdomen att flytta. Attention brukar stödja genom att förmedla kontakten till personliga ombud¹⁰. Attention beskriver även svårigheten att få en lägenhet genom Telge Bostäder (Södertäljes kommunala bostadsbolag) när man har sjukersättning, även om individen är berättigad till bostadsbidrag kvalificerar sig många inte för en lägenhet. Det är även lång väntetid på lägenhet.

Förväntningar på kommunen?

Attention tycker att kommunen kan ha en bättre framförhållning eftersom kommunen har kännedom om vilka ungdomar som behöver stöd redan i skolan. När det gäller att flytta hemifrån så tror de att mycket handlar om hur man pratar om det hemma, har man exempelvis syskon som flyttat. Det krävs lång förberedelse och aktiva föräldrar som driver på och kontaktar myndigheter. Har man föräldrar som själva har problem kan det bli svårt. För den enskilde handlar det också om svårigheten att lämna tryggheten och rutinerna. Flyttar man blir det något nytt och okänt, vilket kräver lång övergång för inskolning i nya rutiner.

¹⁰ Personligt ombud är en verksamhet fristående från kommunens övriga verksamheter. Ett personligt ombud kan hjälpa till så att olika insatser samordnas samt ge råd och stöd i kontakter med exempelvis myndigheter.

Särskilda bostäder för målgruppen?

Attention anser inte att det behövs något kategoriboende. Personalen behöver bemöta individens behov. Servicelägenheterna ska vara inkluderade i samhället i stort, det ska inte synas utanpå att det är en servicelägenhet.

Daglig verksamhet

Attention berättar att de hört mycket bra om "Firmasupporten". (Kommunens dagliga verksamhet som bedrivs ute på arbetsplatser). Men för många blir det ett glapp efter gymnasiet och det är vanligt att man blir sittandes hemma. Attention försöker de prata med arbetsgivarna för att berätta vilka behov individer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kan ha.

3.5.2 FUB

Arbetsgruppen träffade tre personer från FUB:s styrelse i Södertälje. FUB är en intresseorganisation som arbetar för att barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning ska kunna leva ett gott liv.

Viktiga frågor för FUB

Styrelsen framhåller främst tre frågor som viktiga utifrån boendefrågan; att inte skapa institutioner, möjligheten att kunna leva som andra och individanpassade boenden. Som exempel tar de upp kommunens senaste två gruppboenden som ligger i anslutning till varandra. De tycker också det är fel att ungdomar inte får behålla sin kontaktperson när de flyttar hemifrån och tycker inte att det är att leva som andra att behöva gå på bio med andra som bor i gruppboenden. De menar att kontaktpersonen fyller en annan funktion som inte personalen kan fylla. Konkreta exempel som de har märkt är att vissa ungdomar får gå hem tidigare från den dans som FUB arrangerar på grund av att personalen ska sluta sitt arbetspass. De menar att personalen behöver vara flexiblare för att ungdomarna ska kunna leva som andra. En tredje viktig aspekt för FUB är att boendena sammansätts ifrån brukarnas behovsnivå.

Avseende daglig verksamhet framhåller styrelsen vikten av att daglig verksamhet ska vara så likt arbete som möjligt.

Vuxna personer med funktionsnedsättning som fortfarande bor hemma

FUB lyfter frågan med att en del föräldrar känner att de måste ta hand om sina barn hela livet. En tydlig trend enligt FUB är att kvinnor med invandrarbakgrund i större utsträckning bor kvar i föräldrahemmet. FUB skulle vilja anordna särskilda aktiviteter gentemot personer med invandrarbakgrund men saknar i dagsläget språkkompetens.

Övriga synpunkter

FUB upplever att förfrågningar från medlemmar som behöver rättslig hjälp har ökat de senaste åren. FUB i Södertälje har ingen juridisk kompetens utan får hänvisa samtalen till FUB centralt.

FUB lyfter också frågan om att den enskilde inte får välja privat eller kommunalt boende och menar att de är något som den enskilde borde få bestämma själv.

3.6 Myndighetsprocessen

På myndigheten genomförde vi en en gruppintervju med två gruppchefer och två avtalssamordnare. Myndigheten för äldre och personer med funktionsnedsättning utreder och fattar beslut om insatser enligt LSS och Socialtjänstlagen.

Hur går det till att ansöka om insatser?

En mottagningsgrupp tar emot alla ansökningar och skickar dem till en av myndighetens tre gruppledare. Gruppledaren fördelar i sin tur ärendena till handläggarna. Inom två veckor bokat handläggaren ett möte med den sökande och dess företrädare. Handläggaren utreder behovet, läkarintyg begärs in och en arbetsterapeut/fysioterapeut gör vid behov en ADL-bedömning¹¹.

Det finns ingen skriftlig information om bostad med särskild service och daglig verksamhet utan all information om insatserna ges muntligen. Handläggarna deltar även på allmänna informationsmöten om daglig verksamhet på gymnasiesärskolorna i Södertälje. Enligt gruppledaren har dock handläggarna svårt att delta på mötena när de förläggs på kvällstid.

På skolorna har de även individuella möten med varje elev för planering efter skolan. För personer med autismspektrumdiagnos sker samarbetet oftast med Arbetsförmedlingen. Handläggarna kan också bevilja stöd i studier och arbete genom Socialtjänstlagen. Stödet ges då vanligast genom Vuxenenhetsenheten för arbetsrehabilitering. Brukaren kan exempelvis ha ordnat ett arbete på egen hand men har, av olika skäl, svårt att behålla arbetet.

Hur avgör ni vilket boende/ sysselsättning som ska erbjudas?

När beslut tas om bostad med särskild service skickar handläggaren en beställning på boende till avtalssamordnaren. Avtalssamordnaren tar upp nya beställningar en "fördelningsgrupp" som diskuterar vilka platser som finns och vem som ska erbjudas vilken (i fördelningsgruppen ingår bl.a. avtalssamordnaren och representant från den kommunala utförarenheten). När det inte finns någon lämplig plats i den kommunala verksamheten tittar man på de verksamheter kommunen har ramavtal med. Finns inget lämpligt boende gör avtalssamordnaren en direktupphandling.

När avtalssamordnaren har hittat ett lämpligt boende skickas erbjudande ut till den enskilde. Brukare/företrädare tar kontakt med boendet för visning och har sedan tio dagar på sig att lämna svar till avtalssamordnaren. Svarstiden kan förlängas vid behov. Den enskilde kan sammanlagt få två erbjudanden om boende, om brukaren tackar nej omprövas beslutet.

När man bor i en bostad med särskild service går det att lämna önskemål om att byta. Men det är oftast svårt att tillgodose önskemål om byten eftersom det i regel inte finns några tomma bostäder.

De intervjuade berättar att det är lättare att tillgodose brukarnas önskemål när det gäller sysselsättning. Det finns ett stort utbud i den kommunala verksamheten och där kan också verksamheten förtätas vid behov. Liksom vid boende lämnas två erbjudanden.

¹¹ ADL är en förkortning av Aktiviteter i det Dagliga Livet och en ADL-bedömning beskriver och ger ett mått på en persons förmåga att klara av de grundläggande och vardagliga aktiviteterna i livet.

Vilka förväntningar möter myndigheten?

En vanlig förväntan är att det ska finnas fler vanliga lägenheter med kommunkontrakt. Många tror också att man har ”rätt” till en bostad genom kommunen. Vad som är viktigt utifrån ungdomarnas synvinkel vad gäller boende är att boendet ligger i ett tryggt område. För en del är det även viktigt vilka övriga som bor på boendet och att hyran inte är för hög.

När det gäller sysselsättning är förväntningarna att man ska få hjälp att ordna ett arbete eller daglig verksamhet.

Stämmer utbudet med de önskemål och behov som finns?

- Saknas ett kommunalt boende och daglig verksamhet i Järna, idag finns bara privat verksamhet och majoriteten har antroposofisk inriktning.
- Fler lägenheter för personer med diagnos inom autism (ex Asperger). Flera som myndigheten har kontakt med har ofta svårt att få egna kontrakt på grund av skulder eller att de saknar anställning. Kommunkontrakten fördelas av sociala boendeenheten efter remiss från verksamheterna, men det är lång väntetid.
- Finns behov av en särskild enhet med lägenheter i serviceboende med personal som har särskild kompetens att arbeta med personer med bl.a. Asperger
- En gruppboende för personer med autism och stora behov. Det händer att externa verksamheter säger upp platserna för personer med stora behov. Kommunen måste då snabbt kunna erbjuda plats för denna målgrupp.
- Sysselsättning som efterfrågas och som inte kan tillgodoses i kommunens regi är konstkola, sysselsättning med djur och arbete med IT.

4. Diskussion

Boende och arbete är två centrala delar i människans liv. Av Socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (LSS) framgår att kommunen ska ge stöd till arbete och bostad till personer med funktionsnedsättning som inte kan ordna det på egen hand. I Södertälje kommun är det omsorgsnämnden som är ansvarig för stödet.

Nedan följer en sammanfattning av de synpunkter som kommit fram och reflektioner gjorda av arbetsgruppen. Ansvarsfrågan har inte diskuterats i denna rapport, det vill säga vem som ska göra vad. Förhoppningen med denna rapport är att de synpunkter som förts fram av brukarna i rapporten tas tillvara och diskuteras i rätt forum. Exempelvis internt inom kommunen men även med andra myndigheter som Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

4.1 Boende

För eleverna i gymnasiesärskolan och deras föräldrar är det oftast för tidigt att prata om att flytta hemifrån. Samtidigt är skolan den arena där man möter alla elever. Om inte skolan är rätt arena att prata boende, vilket stöd behöver de enskilda för att flytta hemifrån och vilken roll ska kommunen ha när det gäller information och förberedelser?

Majoriteten av föräldrarna som intervjuades var inställda på att deras barn ska bo i bostad med särskild service enligt LSS. En förälder uttryckte att de under hela barnets uppväxt fått lära sig om barnets rättigheter utifrån LSS. Men nu när barnet blivit vuxen så har de insett att det kanske inte kommer beviljas ett gruppboende som de tänkt. Myndigheten för äldre och personer med funktionsnedsättning bedömer behovet av bostad med särskild service enligt LSS först när en ansökan inkommer. Om myndigheten ger avslag eller anser att behovet snarare är servicebostad än gruppboende kolliderar föräldrarnas syn på hjälpbehovet gentemot handläggarens.

Idag sker dialogen muntligt mellan handläggaren och föräldrarna/ungdomen. Utifrån intervjuerna är arbetsgruppens bedömning att dialogen med föräldrarna bör kompletteras med skriftligt material med vilka typer av stöd i boendet det finns och behovet av att ställa sig i bostadskö/bospara för att få en egen lägenhet.

En av ungdomarna som slutat skolan och som fortfarande bodde hemma berättade att det var lite pinsamt att ställa frågor om hur man flyttar hemifrån. Hen menade att det var saker som en redan borde veta. En fundering som arbetsgruppen har är hur stödet ska utformas till de ungdomar med funktionsnedsättning som vill flytta hemifrån, idag är de hänvisade till att föräldrarna ger dem det stödet.

Resultatet av intervjuerna visar att det är för tidigt att diskutera med eleverna om att flytta hemifrån. Fokus är främst övergången från skola till arbete/sysselsättning.

Vad som behöver ses över är:

- att personerna och deras föräldrar får information om vilka alternativ det finns för boende.

LSS-handläggaren informerar om detta vid enskilda möten men boendefrågan behöver aktualiseras i flera forum. Exempelvis oron över den ekonomiska situationen, möjligheten att få

tillgång till en hyreslägenhet, vilka olika stödinsatser det finns förutom bostad med särskild service, exempelvis boendestöd enligt SoL,

- möjligheten att göra bostadskarriär och att själv välja boende.

Det finns önskemål om att kunna välja i större utsträckning såsom att bo med kompisar, ha grannar i samma ålder och så vidare. Också möjligheter att kunna flytta och byta bostad i större utsträckning,

- att unga vuxna som fortfarande bor hemma och deras föräldrar får stöd i processen att flytta hemifrån.
- möjligheten att ha kvar insatsen kontaktperson när man har insatsen bostad med särskild service.
- hur kommunen i ett tidigare stadium kan se över vilka behov av boende det finns.

Idag hanteras behovet av stöd först när en ansökan kommer in. Det krävs en mer långsiktig behovsinventering eftersom det tar tid att bygga upp stödinsatser och boenden.

4.2 Sysselsättning

Positivt är att den ”överenskommelsen gällande övergången från Gymnasiesärskolan till arbetslivet” verkar fått effekt. Lärarna beskriver att det görs en plan för eleverna under själva gymnasietiden och eleverna vet därför vart det ska arbeta efter studietiden.

Resultatet av intervjuerna visade att mycket fungerar bra vad gäller övergången från gymnasiesärskolan till arbetslivet eller daglig verksamhet. Exempelvis:

- att det görs en plan för var varje elev ska arbeta eller ha sin sysselsättning efter skolan,
- att arbetsförmedlingen och LSS-handläggarna samarbetar för att individerna ska få rätt stöd i arbetslivet efter gymnasiesärskolan.

Vad som behöver ses över är:

- att det finns aktuell information om det stöd som finns för sysselsättning från myndigheten för personer med funktionsnedsättning, exempelvis på kommunens hemsida,
- att ansvariga myndigheter deltar på de gemensamma informationsmötena tillsammans med föräldrar och elever,
- möjligheten att höja habiliteringsersättningen för individer inom daglig verksamhet (idag är den sex kronor per timme),
- stödet till ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Attention beskriver i intervjuerna att det finns en risk att ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar blir sittandes hemma utan någon sysselsättning. Attention lyfter en viktig fråga som behöver beaktas i kommande arbeten.

Beslutsärenden

10. Utbildningskrav för personalen inom omsorgsnämndens verksamheter

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2017-11-24
- Bilaga 1. Rapport *Kompetensutveckling - Underlag till ledningsgruppen angående titulatur och utbildningskrav inom funktionshinderområdet*, daterad 2017-10-05
- Bilaga 2. Utbildningskrav för baspersonalen inom omsorgsnämndens verksamheter

11. Revidering av omsorgsnämndens delegationsordning

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 2017-11-13
- Förslag till ändring av delegationsordning, daterad 2017-11-13

12. Ärendebalans

13. Anmälningssärenden

14. Delegeringsbeslut

15. Övriga frågor

Med vänlig hälsning

Peter Friström
Ordförande
Omsorgsnämnden
Telefon (direkt): 08-523 069 07
E-post: peter.fristrom@sodertalje.se

Johan Karlsson
Sekreterare
Omsorgsnämnden
Telefon (direkt): 08-523 018 95
E-post: Johan.Karlsson@sodertalje.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-11-24

Social- och omsorgskontoret

Omsorgsnämnden

Utbildningskrav för personalen inom omsorgsnämndens verksamheter

Dnr: OMS 17/051

Sammanfattning av ärendet

Omsorgsnämndens verksamheter saknar enhetliga kompetenskrav för baspersonalen. Kompetenskrav behövs för att verksamheterna ska kunna ta fram relevanta kompetensförsörjningsplaner och för att kommunen ska kunna ställa rätt krav i kommande upphandlingar av bostad med särskild service och daglig verksamhet.

Social- och omsorgskontoret har utarbetat ett förslag som utgår från Socialstyrelsens allmänna råd och med några tilläggsutbildningar som kontoret bedömer som likvärdiga. KHR har fått löpande information om arbetet och har getts möjlighet att lämna ett särskilt yttrande.

Kontoret förslår att nämnden godkänner bilaga 2. "Utbildningskrav för baspersonalen inom omsorgsnämndens verksamheter".

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-11-24

Bilaga 1. Rapport *Kompetensutveckling - Underlag till ledningsgruppen angående titulatur och utbildningskrav inom funktionshinderområdet*, daterad 2017-11-24

Bilaga 2. Utbildningskrav för baspersonalen inom omsorgsnämndens verksamheter, daterad 2017-11-24.

Ärendet

Social- och omsorgskontoret har utarbetat ett förslag om kompetenskrav av baspersonalen inom omsorgsnämndens verksamheter. Underlag till förslaget finns i den bifogade rapporten *Kompetensutveckling - Underlag till ledningsgruppen angående titulatur och utbildningskrav inom funktionshinderområdet*, daterad 2017-10-05.

Bakgrunden till arbetet är att det idag saknas enhetliga kompetenskrav. För att kunna ställa kompetenskrav i kommande upphandling av bostad med särskild service och daglig verksamhet och i överenskommelsen med de kommunala utförarna måste det klargöras vilken utbildning och kompetens som krävs.

Rekommendationer för baspersonalens kunskap framgår av Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2014:2). I de allmänna råden anges tre gymnasieprogram enligt gymnasieskolan 2011 som uppfyller utbildningskraven:

- Barn- och fritidsprogrammet (1400 p)
- Vård och omsorgsprogrammet med yrkesutgång funktionshinderområdet (1400 p)
- Vård- och omsorgsprogrammet med yrkesutgång psykiatri (1400 p).

Social- och omsorgskontorets förslag på kompetenskrav utgår från Socialstyrelsens allmänna råd. Socialstyrelsen anger också att annan likvärdig utbildning kan ge behörighet. Social- och omsorgskontoret har jämfört kurserna i de tidigare gymnasieprogrammen *gymnasieskolan 2000* och *lpo 1994* med nuvarande *gymnasieskolan 2011* och bedömer att föreslagna kurser, i bilaga 2, är likvärdiga med nuvarande läroplan.

Kontoret vill dessutom göra ett tillägg av följande utbildningar.

- ✓ 2011 års kursplan – yrkesutgång äldreomsorg och hälso- och sjukvård
- ✓ 2000 års kursplan – valbara kurser alternativ medicin 50p, fothälsovård 200p, geriatrik 100p, hemsjukvård 100p, lindrande vård 100p, rehabilitering och habilitering 100p, sjukvård 200p, tandvård 200p och vårdpedagogik 50p.
- ✓ 1994 års kursplan – omvårdnad – akutvård 205p, omvårdnad – primärvård 205p, omvårdnad – psykiatri 205p, omvårdnad - sjuka barn och ungdomar 205p

Utbildningarna återfinns inte i Socialstyrelsens rekommendationer. Tillägget innebär att det blir lägre krav avseende ämnesområdet funktionshinder och det i sin tur kommer ställa högre krav på att verksamheterna arbetar med kompetensutveckling av personalen. Tillägget av utbildningar innebär att en större andel uppfyller utbildningskraven för att arbeta i Södertälje kommuns verksamheter för personer med funktionsnedsättning. Kontorets förslag redovisas i bilaga två.

När det finns fastställda kompetenskrav kommer en inventering av personalens befintliga utbildningar och kompetens genomföras. När detta är gjort kan verksamheten utveckla strategier för kompetensförsörjningen.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

En plan för kompetensförsörjning kommer att tas fram när personalens kompetens kartlagts i förhållande till de beslutade kompetenskraven. Kostnaderna avgörs av vilka krav som nämnden framöver kommer att ställa på hur stor andel av personalen som ska uppfylla de fastställda kraven och i vilken takt kompetensutvecklingsplanen ska genomföras.

Kontorets förslag till omsorgsnämnden:

Nämnden godkänner skrivelsen "Utbildningskrav för personalen inom omsorgsnämndens verksamheter" att gälla inom omsorgsnämndens verksamhetsområden.

Lenita Granlund

Socialdirektör

Marie Eriksson

Kompetensstrateg

Handläggare: Marie Eriksson

Kompetensstrateg

Social och omsorgskontoret Staben

Telefon (direkt): 08-523 014 02

E-post: marie.c.eriksson@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Akten

Rapport | 2017-11-24

Kompetensutveckling

Underlag till ledningsgruppen angående titulatur och utbildningskrav inom funktionshinderområdet

Marie Eriksson
Kompetensstrateg
Social- och omsorgskontoret
Telefon (direkt): 08-523 014 02
E-post: marie.eriksson@sodertalje.se

Innehållsförteckning

1. Inledning och bakgrund	3
2. Socialstyrelsens allmänna råd	4
3. Kompetens och kompetensutveckling	5
4. Program och kurser som uppfyller utbildningskraven.....	7
5. Likvärdiga utbildningar	9
6. Titelbyte	11
7. Diskussion i vård- och omsorgs ledningsgrupp	15

1. Inledning och bakgrund

Rapporten utgör ett underlag för det fortsatta arbetet med att besluta om utbildningskrav och titelbyte av baspersonalen inom omsorgsnämndens verksamheter. Frågor som diskuteras i rapporten är:

- Vilket utbildningskrav ska Södertälje kommun ställa på baspersonal inom funktionshinderområdet?
- Ska Södertälje kommun byta titulatur för baspersonal inom funktionshinderområdet till stödassistent?

Det har skett stora förändringar i stödet till funktionshindrade sedan avinstitutionaliseringen, som påbörjades under 1970-talet, då många människor flyttade ut i samhället. Psykiatireformen i mitten av 1990-talet, innebar förändringar i form av ökat ansvar för kommunerna att ge stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning. Även i dag sker förändringar i form av nya målgrupper som tillkommer samt utveckling av vilket stöd som behövs för att tillgodose olika behov.

Med anledning av de stora förändringar som har skett har personer som arbetar med att ge stöd, service och omsorg till personer med funktionshinder många olika titulaturer i sin anställning. Några exempel på titlar är personlig assistent, vårdare, boendehandledare, aktiveringspedagog och boendestödjare. Arbetsuppgifterna i de olika anställningarna varierar beroende på vilken funktionsnedsättning och typ av stöd den enskilde har behov av. Insatserna ges enligt Socialtjänstlagen (2001:453), SoL, och Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. En del av dem som får personlig assistans har beviljats assistansersättning enligt Socialförsäkringsbalken (2010:110) SFB men insatsen utförs enligt bestämmelserna i LSS.

Personer som arbetar med att ge stöd, service och omsorg till personer med funktionsnedsättningar har generellt olika kompetens och utbildning. En del anställda har fått kontakt med verksamheten i samband med ett sommarvikariat, stannat kvar och skolats in i yrkesrollen successivt medan andra tidigare har arbetat inom äldreomsorgen. De som har en yrkesutbildning har en grundutbildning från gymnasiet med praktik alternativt utbildning via vuxenutbildningen. Några har en akademisk examen.

Det finns rekommendationer för baspersonalens kunskap som anges i Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2014:2). Från arbetsgivarhåll finns generellt sätt inte alltid uttryckliga krav på personalens kompetens. Det avspeglas både i samband med anställningar och i vilken utsträckning arbetsgivaren tar ansvar för personalens kompetensutveckling.

I och med att det finns så många olika titulaturer och kompetenser hos personale finns ett önskemål från flera kommuner att det bör finnas en enhetlig titel som är kopplad till samma grundutbildning. Forum Carpe som arbetar med verksamhets- och kompetensutveckling inom funktionshinderområdet har varit en sammanhållande länk i arbetet kring att ta fram och byta titulatur för baspersonal inom funktionshinderområdet till stödassistent.

2. Socialstyrelsens allmänna råd

Socialstyrelsens allmänna råd om kunskaper hos personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning; SOSFS 2014:2 (S)

I Socialstyrelsens allmänna råd ges rekommendationer till stöd för tillämpningen av bestämmelserna i 3 kap. 3 § andra stycket socialtjänstlagen (2001:453), SoL, om personal med lämplig utbildning och erfarenhet och i 6 § andra stycket lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, om personal som behövs för att ett gott stöd och en god service och omvårdnad ska kunna ges.

Det finns tre olika program som uppfyller utbildningskraven:

Barn- och fritidsprogrammet 1400p

700p programgemensamma ämnena i barn- och fritidsprogrammet

300p inom inriktningen socialt arbete

100p i grundläggande vård och omsorg

100p i specialpedagogik 1

100p i specialpedagogik 2

100p i entreprenörskap för yrkesutgång stöd och service inom funktionshindersområdet

Vård- och omsorgsprogrammet med yrkesutgång funktionshinderområdet 1400p

1100p i de programgemensamma ämnena i vård- och omsorgsprogrammet

100p i friskvård och hälsa

100p i socialpedagogik

100p i specialpedagogik 2 inom programfördjupning för yrkesutgång funktionshindersområdet

Vård- och omsorgsprogrammet med yrkesutgång psykiatri 1400p

1100p programgemensamma ämnena i vård- och omsorgsprogrammet

200p i psykiatri 2

100p i samhällsbaserad psykiatri inom programfördjupning för yrkesutgång psykiatri

Om en person med funktionsnedsättning själv har utsett sin personliga assistent gäller andra krav.

Annan likvärdig utbildning

Det har skett förändringar i utbildningarna över tid så Socialstyrelsen säger även att annan likvärdig utbildning kan ge behörighet. Personer som har gått gymnasieutbildning före 2011 och vuxenutbildning före 2012 har andra sammansättningar av kurser inom vård- och omsorgsprogrammet och barn- och fritidsprogrammet. När Socialstyrelsen 2014 inkluderade funktionshinderområdet i sin kompetenssatsning, Omvårdnadslyftet, gjordes en värdering av äldre utbildningar som skulle motsvara dagens utbildningskrav. Under avsnitt fyra och fem redovisas samtliga kurser som motsvarar dagens utbildningskrav.

3. Kompetens och kompetensutveckling

Den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS har ansvar för att personalen har den kompetens som krävs för arbetsuppgifterna och verksamhetens uppdrag. Ansvaret innebär att planera för och ge personalen förutsättningar för den kompetensutveckling som svarar mot verksamhetens behov. I det arbetet ingår att se till att alla medarbetare har en grundläggande lägsta kompetens för sina arbetsuppgifter¹.

För att komma fram till vilket behov en person eller verksamhet har av kompetensutveckling måste det klargöras vilken utbildning och kompetens som krävs för de olika anställningarna. Därefter måste en inventering göras av befintliga utbildningar och kompetens.

En viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet är att skapa förutsättningar och utrymme för att föra in och förankra nya kunskaper eller metoder i verksamheterna. Oavsett vilken kompetensnivå personalen befinner sig på är grunden för arbetet med kompetensutveckling att:

- kartlägga behovet av kompetensutveckling
- utarbeta kompetensutvecklingsplaner för var och en av arbetstagarna och för arbetslaget som helhet
- se till att det finns både ekonomiska och personella resurser för kompetensutveckling
- ha en plan för hur medarbetarnas nya kunskaper ska tas tillvara

Södertälje kommun

I Södertälje kommun finns både privata och kommunala utförare inom funktionshinderområdet. I verksamhetsplanen för omsorgsnämnden står att rätt kompetens hos personalen som ska ge stöd, service och omsorg är av största vikt. För att kunna möta framtidens krav på en verksamhet med god kvalitet krävs hållbara strategier för att attrahera och kompetensutveckla personal. Strategier för långsiktig kompetensförsörjning ska därför tas fram.

I avtalet med privata utförare står att verksamheten ansvarar för att personalen har adekvat och nödvändig kompetens för uppdraget. Personalen ska ha kunskap om aktuell lagstiftning inom LSS och aktuell målgrupp samt ha ett professionellt förhållningssätt. Personalen ska behärska svenska i tal och skrift på sådant sätt att de kan kommunicera med brukaren och dokumentera i enlighet med de regler som gäller.

Ett antal av medarbetarna i de privata verksamheterna har LÄS-utbildning vilken omfattar 16 utbildningsveckor å 450 lärarledda lektioner samt självstudier. Utbildningen ges på Rudolf Steinerhögskolan och är en eftergymnasial utbildning för att få spetskompetens inom den antroposofiska läran.

I den kommunala verksamheten är de vanligaste befattningarna boendehandledare, boendestödjare och arbetshandledare. Det finns någon eller några som har befattningar som stödpedagog, pedagog, trädgårdsarbetare, chaufför och servicebiträde.

¹ Socialstyrelsen, Rätt kompetens hos personal i verksamheter för personer med funktionsnedsättning, 2012

Vilken formell utbildning personerna som arbetar i dag har finns inte dokumenterat. Detta gör att det inte går att svara på vilken formell utbildning personalen har idag utan att först göra en inventering.

I förstudien som ligger till grund för utvecklingsarbetet Hållbar omsorg beskrivs att kompetensen för baspersonal inom funktionshinderområdet bör konkretiseras och även kopplas till en långsiktig plan för hur personalens kompetens ska stärkas. Detta behöver även göras i relation till vilka krav på personalens kompetens som kommunen ställer i upphandlingen av bostad med särskild service och daglig verksamhet så att samma krav ställs oavsett utförare. Effekten av detta arbete förväntas bli att personalen har rätt kompetens för uppdraget.

För att kunna ställa rätt krav i en upphandling av privata utförare och i överenskommelsen med kommunala utförare måste det klargöras vilken utbildning och kompetens som krävs för de olika anställningarna. Det är först därefter som verksamheterna kan komma fram till vilket behov en person eller verksamhet har av kompetensutveckling. Arbetet behöver inledas med en inventering av befintliga utbildningar och kompetens som matchas mot kravet. När detta är gjort kan verksamheten utveckla strategier för kompetensförsörjningen.

I avsnitt fyra finns en sammanställning på formella utbildningar som personalen bör ha enligt Socialstyrelsen allmänna råd. I de allmänna råden finns även utöver gymnasieskolan 2011 ett tillägg om att även likvärdiga utbildningar ska gälla.

För att kunna klargöra kraven på vilken utbildning de olika befattningarna ska ha måste således även likvärdiga utbildningar tydligt framgå. I avsnitt fem finns social- och omsorgskontorets förslag på likvärdiga utbildningar. Bedömningen av likvärdiga utbildningar har gjorts genom att jämföra kursplanerna från 2011 med de äldre kursplanerna från 2000 och lpo 1994.

4. Program och kurser som uppfyller utbildningskraven

I tabellen nedan redovisas de program och kurser som rekommenderas utifrån Socialstyrelsens allmänna råd. De allmänna råden gäller för personal som ger personer med funktionsnedsättning stöd, service eller omsorg efter beslut enligt 4 kap. 1 och 2 §§ SoL om

- hemtjänst,
- boendestöd,
- bostad med särskild service
- sysselsättning eller dagverksamhet

enligt 9 § LSS om

- biträde av personlig assistent (om en person med funktionsnedsättning själv har utsett sin personliga assistent gäller inte de allmänna råden).
- ledsagarservice
- avlösarservice i hemmet
- korttidsvistelse utanför det egna hemmet
- korttidstillsyn för skolungdom över 12 år
- bostad med särskild service för barn eller ungdomar
- bostad med särskild service för vuxna
- daglig verksamhet

Utbildningskrav enligt gymnasieskolan 2011

Kurser via barn och fritidsprogrammet	Kurskod	1400p
Hälsopedagogik	HÄLHÄL0	100
Naturkunskap 1a2	NAKNAK01a2	50
Samhällskunskap 1a2	SAMSAM01A2	50
Svenska 2	SVESVE02	100
Svenska som andraspråk 2	SVASVA02	100
Kommunikation	PEDKOU0	100
Människors miljöer	PEDMÄI0	100
Pedagogiskt ledarskap	LPL1208	100
Lärande utveckling	PEDLÄR0	100
Socialt arbete	SOC SOI0	200
Sociologi	SOISOO0	100
Grundläggande vård och omsorg	GRUGRD0	100
Specialpedagogik 1	SPCSPE01	100
Specialpedagogik 2	SPCSPE02	100
Entreprenörskap	ENTENR0	100

Kurser via vård och omsorgsprogrammet	Kurskod	1400p
Yrkesutgång funktionshinder		
Vård- och omsorgsarbete 1	VÄRVÄR1	200
Vård- och omsorgsarbete 2	VÄRVÄR2	150
Hälsopedagogik	HÄLHÄL0	100
Medicin 1	MEDMED01	150
Etik och människans livsvillkor	MÄNETI0	100
Psykatri 1	PSYPSY01	100
Psykologi 1	PSKPSY01	50
Samhällskunskap 1a2	SAMSAM01a2	50
Specialpedagogik 1	SPCSPE01	100
Svenska 2	SVESVE02	100
Svenska som andraspråk 2	SVASVA02	100
Friskvård och hälsa	HAAFRIO	100
Socialpedagogik	PEASOC0	100
Specialpedagogik 2	SPCSPE02	100
Kurser via vård och omsorgsprogrammet	Kurskod	1400p
Yrkesutgång psykiatri		
Vård- och omsorgsarbete 1	VÄRVÄR1	200
Vård- och omsorgsarbete 2	VÄRVÄR2	150
Hälsopedagogik	HÄLHÄL0	100
Medicin 1	MEDMED01	150
Etik och människans livsvillkor	MÄNETI0	100
Psykatri 1	PSYPSY01	100
Psykologi 1	PSKPSY01	50
Samhällskunskap 1a2	SAMSAM01a2	50
Specialpedagogik 1	SPCSPE01	100
Svenska 2	SVESVE01	100
Svenska som andraspråk 2	SVASVA02	100
Psykatri 2	PSYPSY02	200
Samhällsbaserad psykiatri	PSYSAM0	100

5. Likvärdiga utbildningar

Socialstyrelsen anger att personalen kan uppnå kunskaper och förmågor i enlighet med de allmänna råden genom annan motsvarande utbildning. Social- och omsorgskontoret har jämfört kurserna i de tidigare gymnasieprogrammen *gymnasieskolan 2000* och *lpo 1994* med nuvarande *gymnasieskolan 2011*. Kurserna nedan har bedömts motsvara nuvarande läroplan. Sist presenteras de utbildningar som tidigare har bedömts som motsvarande i enlighet med den statliga utbildningssatsningen "omvårdnadslyftet".

Utbildningskrav enligt gymnasieskolan 2000

Kurser via Barn och fritidsprogrammet	Kurskod	1350p
Arbetsmiljö och säkerhet	ARL1201	50
Arbetsrätt och lärande	LPL1201	50
Barn- kultur och fritidsverksamhet	BKF1202	100
Datorkunskap	DAA1201	50
Fritidskunskap	IOS1202	50
Hälsopedagogik	LPL1203	50
Kommunikation	LPL1204	50
Pedagogiskt ledarskap	LPL1208	100
Utveckling, livsvillkor och socialisation	IOS1205	200
Alternativ 1		300
Fritidens betydelse	IOS1201	100
Fritidsverksamhet	BKF1203	200
Alternativ 2		300
Förskola, skola, fritidshem	BKF1204	200
Psykosocialt arbete	IOS1204	100
Valbara kurser		350
Fritid för funktionshindrade	BKF1206	50
Fritidens aktiviteter	LPL1202	50
Ledarskap inom lek och idrott	LPL1205	50
Människor i behov av stöd	IOS1203	200
Skapande verksamhet	PEGSKP0	100
Teckenspråk för hörande	TNH1201	100
Kurser via Vård och omsorgsprogrammet	Kurskod	1350
Arbetsmiljö och säkerhet	ARL1201	50
Datorkunskap	DA1201	50
Etik och livsfrågor	SOMS1201	100
Medicinsk grundkurs	OMV1209	100
Människan socialt och kulturellt	SOMS1202	100
Psykologi A	PS1201	50
Vård och omsorgsarbete	OMV1215	200
Valbara kurser		700

Folkhälsokunskap	OMV1203	50
Handledning	OMV1206	100
Psykiatri	OMV1211	200
Omvårdnad	OMV1210	150
Organisation och ledarskap	FEI1205	50
Social omsorg	SOMS1204	150
Social psykiatri	SOMS1205	100
Socialt behandlingsarbete	SOMS1206	100
Utvecklingsstörning/ funktionshinder	SOMS1207	200

Utbildningskrav enligt gymnasieskolan lpo 1994

Kurser via Vård och omsorgsprogrammet	Kurskod	1200
Organisation och ledarskap	FE205	40
Företagsekonomi A	FE201	30
Hälsa- och omsorgskunskap	HÄ200	80
Hälsa	HÄ200	30
Arbetsmiljö – yrkesliv	ARB201	30
Datorkunskap	DAA200	50
Datakunskap - Grundkurs	DA200	30
Tandvård	TDVKU200	30
Teknik inom omsorg, omvårdnad eller tandvård	SOO204	30
Social omsorg A	SOO202	120
Social omsorg B	SOO203	180
Etik och livsfrågor	MÄNK200	30
Medicinsk grundkurs A	MÄNK201	55
Medicinsk grundkurs B	MÄNK202	90
Människan - socialt och kulturellt	MÄNK203	50
Psykologi	PS200	40
Omvårdnad A	OKU204	120
Omvårdnad B	OKU205	180

Övriga utbildningar som motsvarar dagens utbildningskrav enligt Omvårdnadslyftet

Äldre undersköterskeutbildning 40 veckor
Äldre undersköterskeutbildning 32 veckor
Tvåårig vårdlinje
Mentalskötarutbildning
Treårig omvårdnadslinje
GPU + PPU samt 3 års erfarenhet

6. Titelbyte

Forum Carpe startade 1 april 2012 och är ett resultat av ett EU- projektet där verksamhets- och kompetensutveckling inom funktionshinderområdet genomfördes i bred samverkan under drygt tre år. Forum Carpes uppdrag är att genomföra kompetensutveckling, hålla i nätverk och sprida goda exempel i Stockholms län med syfte att det ska leda till att insatser av god kvalitet för personer som får stöd inom funktionshinderområdet. Under åren 2013-2014 har Forum Carpe anordnat ett antal nationella konferenser och träffar för erfarenhetsutbyte kring enhetliga titlar som är kopplade till kompetensnivåer för personer som arbetar inom funktionshinderområdet. De föreslagna titlarna är stödpedagog (Högskoleutbildning) och stödassistent (gymnasieutbildning). Nedan kommer endast arbetet för enhetlig titulatur för baspersonal inom funktionshinderområdet (stödassistent) belysas.

Genom att arbeta för en enhetlig titulatur för baspersonal vill man uppnå:

- En grundutbildningsnivå och en kompetensnivå med eftergymnasial spetskompetens
- Gemensamma utbildningskrav för den nya titeln
- Kvalitetssäkring av titeln

Enkäter som har skickats ut till medlemskommunerna visar att kommunerna har kommit olika långt i sitt arbete med att införa en ny titel. Det skiljer också mellan kommunerna vilka krav som ställs för att få titeln stödassistent. Svar som gavs var:

- Samtliga anställda får titeln stödassistent rakt av
- Samtliga som har reell kompetens får titeln stödassistent, vilket valideras
- Bara de som har formell kompetens får titeln stödassistent
- För de som inte har adekvat kompetens görs en utbildningsplan

En annan fråga som har diskuterats är behovet av koder för arbetsidentifikation (AID- koder), som är ett centralt klassificeringssystem för gruppering av arbetsuppgifter för anställda inom kommuner och landsting. Dessa koder utgör grunden för den partsgemensamma lönestatistiken, vars främsta syfte är att förse parterna med ett gemensamt underlag till centrala och lokala förhandlingar. Därutöver ger statistiken allmän information om lönestrukturer, lönelägen, löneutveckling och sysselsättning.

Nya AID-koder kan endast tillkomma genom att SKL (Sveriges kommuner och landsting) och avtalsslutande arbetstagarorganisationer partsgemensamt kommer överens. Göteborgsregionen som har kommit längst i arbetet med att byta titel till stödassistent använder i väntan på en egen kod för stödassistent samma AID-kod som används för Habiliteringsassistent (20702). I början av oktober 2017 har befättningsbedömningar enligt kommunalbefättningskod skickats ut till personalavdelningen och där finns en egen kod för stödassistent (3518).

Utbildning till stödassistent

Utbildningsanordnare i hela landet tillhandahåller utbildning till stödassistent. Kurserna som ingår finns inom gymnasieskolans program (GY 2011) för barn- och fritidsprogrammet, vård- och omsorgsprogrammet med yrkesutgång funktionshindrade eller yrkesutgång psykiatri.

Utbildningsanordnarna har valt olika kurser från de tre gymnasieprogrammen när de erbjuder utbildning till stödassistent. Det finns således inget enhetligt kursutbud för att utbilda sig till stödassistent. Hur många poäng utbildningen innehåller totalt varierar mellan 1350-1600 p mellan de olika aktörerna.

Titelbyte i olika kommuner

Kommunerna har gjort lite olika när det gäller att byta titulatur och vilka kompetenskrav som ställs på personalen för att få den nya titeln.

Göteborgsregionens kommuner² har infört titeln stödassistent för baspersonalen inom funktionshinderområdet. Anledning till införandet var att en nationell yrkesidentitet saknades, svårigheter att rekrytera, avsaknad av statistik och att forskning och professionalisering inte syns.

För att få titeln stödassistent ska nyanställd och befintlig personal uppnå Socialstyrelsens allmänna råd³. För personer som är anställda och inte har efterfrågad grundläggande utbildning avgör cheferna om personen genom erfarenhet och vidareutbildning uppfyller kraven för att få titeln stödassistent.

Fyrbodals kommuner⁴ består av 14 kommuner som i sitt strategiarbete kring kompetens och titelbyte har bestämt sig för att byta titel till stödassistent och stödassistent utbildad. Anledningen till bytet var att bättre kunna möta framtida behov av arbetskraft, höja statusen, höja kvaliteten och att kunna få statistik på nationell och lokal nivå.

För att få titeln stödassistent som nyanställd gäller utbildningskraven enligt Socialstyrelsens allmänna råd. Befintlig personal har vid övergången till den nya titlaturen överförs till titeln stödassistent oavsett vilken utbildning de har.

För specifika tjänster inom tex daglig verksamhet kan en annan utbildning utgöra grunden för anställning som stödassistent. Det kan tex vara restaurang och livsmedelsprogrammet eller hantverksprogrammet. Arbetsgivaren ansvarar för att personalen får den fortbildning som behövs inom funktionshinderområdet.

Skaraborg⁵ har beslutat att införa titeln stödassistent och stödbiträde med anledning av att det i dag inte finns någon statistik kring behov och tillgång på baspersonal utan högskoleutbildning. Att få en enhetlig titulatur underlättar även arbetet med kompetenskrav och kompetensutveckling utifrån de ökande kraven.

² Titulatur och utbildningskrav för baspersonal inom funktionshinderområdet i Göteborgsregionens kommuner 2011, 2012

³ Socialstyrelsens allmänna råd om kunskaper hos personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning; SOSFS 2014:2 (S).

⁴ Fyrbodals kommunalförbund, strategi för kompetens och titulatur inom verksamhetsområdet LSS 2014,2015

⁵ Överenskommelse om gemensam titulatur och kompetenskrav för personal inom funktionshinderområdet i Skaraborg, 2013

Både nyanställda och redan anställd personal måste ha utbildning enligt Socialstyrelsens allmänna råd för att få titeln stödassistent. Anställd personal och vikarier som inte har rätt utbildning får titeln stödbiträde tills att de uppfyller kraven.

Huddinge⁶ har under 2016 infört titulaturen stödassistent för personal som arbetar inom funktionshinderområdet. Avsikten var att följa Göteborgsregionens arbete för att i framtiden garantera personalens grundläggande kompetens.

Skillnaden mot Göteborgsregionen är att all personal både anställda och nyanställda måste ha grundläggande utbildning enligt Socialstyrelsens allmänna råd för att få titeln stödassistent. Den som är anställd och inte uppfyller kraven behåller sin tidigare titel tills den grundläggande utbildningen uppfylls.

Sundbyberg⁷ har infört titlaturbyte till stödassistent för personalen inom funktionshinderområdet under 2014. Gemensam titlatur med övriga i landet ska stärka och synliggöra verksamhetsområdet samt underlätta statistik.

All personal som hade en anställning när titlaturbytet genomfördes fick titeln stödassistent oavsett vilken grundutbildning de hade. Nyanställd personal måste ha grundläggande utbildning enligt Socialstyrelsens allmänna råd för att få titeln stödassistent.

Ekerö⁸ har infört stödassistent som titel under 2014 för de som arbetar inom funktionshinderområdet.

De personer som var anställda konverterades till den nya titeln stödassistent oavsett vilken grundutbildning de hade. Det är upp till cheferna att sedan arbeta med kompetensutveckling. Personer som nyanställs ska om möjligt ha basutbildning enligt Socialstyrelsens allmänna råd.

Fackförbundet Kommunal⁹

Enligt kommunal är några av de viktigaste frågorna för branschen kompetens och yrkesutveckling. Verksamheterna ställer allt större krav på personalen vilket gör att utbildningskraven inom branschen ökar. Kommunerna skräddarsyr utbildningar efter sina egna behov, och då finns en risk att de anställda bara är "gångbara" i den egna kommunen.

Utbildningssamordnare har svårt att uppfatta behoven av utbildning inom branschen, på grund av mångfalden av titlar. När många av de anställda går i pension, och enhetliga yrkes- och kompetenskrav saknas, riskerar den allmänna kunskapsnivån sjunka.

Kommunals ståndpunkt är att gemensamma kompetenskrav och titlar ger en tydligare yrkesidentitet, vilket är bättre för både anställda och brukare.

Södertälje kommun

De kommunala utförarna i Södertälje kommun har deltagit på Forum Carpes möten angående byte av titlatur. Det finns inget nationellt beslut på kompetens och titlatur inom funktionshinderområdet.

⁶ Dialog och erfarenhetsutbyte Forum Carpe 2017-03-22. Titelbyte funktionshinderområdet Huddinge kommun

⁷ Dialog och erfarenhetsutbyte Forum Carpe 2017-03-22. Gemensam yrkestitel inom funktionshinderområdet enligt LSS

⁸ Dialog och erfarenhetsutbyte Forum Carpe 2017-03-22. Titelbyte i Ekerö

⁹ <https://www.kommunal.se/bransch/funktionshinder>

Erfarenheter från dessa möten är att det måste finnas en tydlighet i vilken titulatur som ska gälla för olika verksamheter och vilken utbildning som krävs för att få titeln i Södertälje kommun. Om ett beslut fattas att utförare i Södertälje kommun ska byta titel finns ett antal frågeställningar som måste besvaras.

1. Ska upphandlade verksamheter använda titeln stödassistent?
2. Vilka verksamheter (boende, dagligverksamhet osv) ska använda titeln stödassistent?
3. Vilken kompetens krävs för att få titeln stödassistent för de som redan är anställda?
4. Vilken kompetens krävs för att få titeln stödassistent för de som kommer att anställas i verksamheten framöver?
5. Vilken titel får de personer som inte uppfyller kraven?
6. Vilken AID-kod ska användas för de olika titlarna?

7. Diskussion i vård- och omsorgs ledningsgrupp

Nedan redovisas synpunkterna från ledningsgruppen för vård och omsorg i Södertälje.

Vilket utbildningskrav ska Södertälje kommun ställa på baspersonal inom funktionshinderområdet?

Ledningsgruppen samtycker med Socialstyrelsens krav samt föreslagna kurser under likvärdiga utbildningar som finns i underlaget men vill tillägga att behörighet även ska gälla:

- 2011 års kursplan - yrkesutgång äldreomsorg och hälso- och sjukvård
- 2000 års kursplan – valbara kurser alternativ medicin 50p, fothälsovård 200p, geriatrik 100p, hemsjukvård 100p, lindrande vård 100p, rehabilitering och habilitering 100p, sjukvård 200p, tandvård 200p och vårdpedagogik 50 p.
- 1994 års kursplan – omvårdnad – akutvård 205p, omvårdnad – primärvård 205p, omvårdnad – psykiatri 205p, omvårdnad - sjuka barn och ungdomar 205p

Fördelar: det är svårt att rekrytera personal och om vi öppnar upp för ytterligare behörighet finns det ett större urval.

Nackdelar: större ansvar på chefer och medarbetare att aktivt arbeta med kompetensutveckling för att få rätt kompetens. Vid övertalighet kan personer som har till exempel yrkesutgång äldreomsorg få företräde framför en person som har yrkesutgång funktionshinder på grund av längre anställningstid. Det blir mindre krav på sakkunskap inom funktionshinder än vad det är inom äldreomsorgen.

Ska Södertälje kommun byta titulatur för baspersonal inom funktionshinderområdet?

Det är ett stort arbete att byta titel och ledningsgruppen är tveksam till att bytet hinner göras före nästa upphandling av bostad med särskild service och daglig verksamhet. Eftersom SKL har skickat ut att det nu finns en kod för stödassistent samt att de svarar via mail till ledningsgruppen att det är stödassistent som kommer att gälla framöver känns det angeläget att göra bytet. Frågorna som ställdes i underlaget besvarades enligt följande:

Ska upphandlade verksamheter använda titeln stödassistent?

- Ja

Vilka verksamheter (boende, dagligverksamhet osv) ska använda titeln stödassistent?

- Boende och daglig verksamhet

Vilken kompetens krävs för att få titeln stödassistent för de som redan är anställda?

- Enligt Socialstyrelsens rekommendationer och underlagets förslag till likvärdiga utbildningar samt förslaget om utökade kurser utifrån ledningsgruppens diskussion

Vilken kompetens krävs för att få titeln stödassistent för de som kommer att anställas i verksamheten framöver?

- Samma som ovan

Vilken titel får de personer som inte uppfyller kraven?

- Befintlig personal behåller samma titel som de har i dag och nyanställda som inte uppfyller kraven får någon av de gamla titlarna

Vilken AID-kod ska användas för de olika titlarna?

- Den nya koden som SKL har skickat ut som förslag, förutsatt att den antas

Fördelar: Vi får en enhetlig titulatur på tjänsterna som kräver samma grundbehörighet inom både privata och kommunala utförare. Lättare att följa upp att alla har rätt behörighet i sin verksamhet.

Nackdelar: Det är ett tidskrävande arbete eftersom alla medarbetare måste bedömas utifrån den formella behörighet de har innan de kan få den nya titeln. Södertälje kommun kommer att avvika i form av formell behörighet mot det som har föreslagits i nätverket som har drivit titulaturbytet eftersom vi föreslår en utökning av behörighetskravet.

UTBILDNINGSKRAV

2017-11-24

Social- och omsorgskontoret

Antagna av OMS datum

Utbildningskrav inom omsorgsnämndens verksamheter

Nedan redovisas de program och kurser som uppfyller utbildningskraven för arbete inom omsorgsnämndens verksamheter. Insatsen personlig assistans är undantagen nedanstående utbildningskrav.

Utbildningskrav enligt gymnasieskolan 2011

Kurser via barn och fritidsprogrammet	Kurskod	1400p
Hälsopedagogik	HÄLHÄL0	100
Naturkunskap 1a2	NAKNAK01a2	50
Samhällskunskap 1a2	SAMSAM01A2	50
Svenska 2	SVESVE02	100
Svenska som andraspråk 2	SVASVA02	100
Kommunikation	PEDKOU0	100
Människors miljöer	PEDMÄI0	100
Pedagogiskt ledarskap	LPL1208	100
Lärande utveckling	PEDLÄR0	100
Socialt arbete	SOC SOI0	200
Sociologi	SOISOO0	100
Grundläggande vård och omsorg	GRUGRD0	100
Specialpedagogik 1	SPCSPE01	100
Specialpedagogik 2	SPCSPE02	100
Entreprenörskap	ENTENR0	100
Kurser via vård och omsorgsprogrammet	Kurskod	1400p
Gemensamma kurser oavsett yrkesutgång		
Vård- och omsorgsarbete 1	VÅRVÅR1	200
Vård- och omsorgsarbete 2	VÅRVÅR2	150
Hälsopedagogik	HÄLHÄL0	100
Medicin 1	MEDMED01	150
Etik och människans livsvillkor	MÄNETI0	100
Psykatri 1	PSYPSY01	100
Psykologi 1	PSKPSY01	50
Samhällskunskap 1a2	SAMSAM01a2	50

Specialpedagogik 1	SPCSPE01	100
Svenska 2	SVESVE02	100
Svenska som andraspråk 2	SVASVA02	100
Yrkesutgång funktionshinderområdet		
Friskvård och hälsa	HAAFRI0	100
Socialpedagogik	PEASOC0	100
Specialpedagogik 2	SPCSPE02	100
Yrkesutgång psykiatri		
Psykiatri 2	PSYPSY02	200
Samhällsbaserad psykiatri	PSYSAM0	100
Yrkesutgång äldreomsorg		
Vård och omsorg vid demenssjukdom	GERVÅR0	100
Äldres hälsa och livskvalitet	GERÄLD0	200
Yrkesutgång sjukvård		
Medicin 2	MEDMED01	100
Akutsjukvård	SJUAKU0	200

Likvärdiga utbildningar

Utbildningskrav enligt gymnasieskolan 2000

Kurser via Barn och fritidsprogrammet	Kurskod	1350p
Arbetsmiljö och säkerhet	ARL1201	50
Arbetsrätt och lärande	LPL1201	50
Barn- kultur och fritidsverksamhet	BKF1202	100
Datorkunskap	DAA1201	50
Fritidskunskap	IOS1202	50
Hälsopedagogik	LPL1203	50
Kommunikation	LPL1204	50
Pedagogiskt ledarskap	LPL1208	100
Utveckling, livsvillkor och socialisation	IOS1205	200
Alternativ 1		300
Fritidens betydelse	IOS1201	100
Fritidsverksamhet	BKF1203	200
Alternativ 2		300
Förskola, skola, fritidshem	BKF1204	200
Psykosocialt arbete	IOS1204	100
Valbara kurser		350
Fritid för funktionshindrade	BKF1206	50
Fritidens aktiviteter	LPL1202	50
Ledarskap inom lek och idrott	LPL1205	50
Människor i behov av stöd	IOS1203	200

Skapande verksamhet	PEGSKP0	100
Teckenspråk för hörande	TNH1201	100
Kurser via Vård och omsorgsprogrammet	Kurskod	1350
Arbetsmiljö och säkerhet	ARL1201	50
Datorkunskap	DA1201	50
Etik och livsfrågor	SOMS1201	100
Medicinsk grundkurs	OMV1209	100
Människan socialt och kulturellt	SOMS1202	100
Psykologi A	PS1201	50
Vård och omsorgsarbete	OMV1215	200
Valbara kurser		700
Alternativ medicin	OMV1201	50
Folkhälsokunskap	OMV1203	50
Fothälsovård	OMV1204	200
Geriatric	OMV1205	100
Handledning	OMV1206	100
Hemsjukvård	OMV1207	100
Lindrane vård	OMV1208	100
Omvårdnad	OMV1210	150
Psykiatri	OMV1211	200
Sjukvård	OMV1212	200
Tandvård	OMV1213	200
Vårdpedagogik	OMV1214	50
Organisation och ledarskap	FEI1205	50
Rehabilitering och habilitering	SOMS1203	100
Social omsorg	SOMS1204	150
Social psykiatri	SOMS1205	100
Socialt behandlingsarbete	SOMS1206	100
Utvecklingsstörning/ funktionshinder	SOMS1207	200

Utbildningskrav enligt gymnasieskolan Ipo 1994

Kurser via Vård och omsorgsprogrammet	Kurskod	1200
Organisation och ledarskap	FE205	40
Företagsekonomi A	FE201	30
Hälso- och omsorgskunskap	HÄ200	80
Hälsa	HÄ200	30
Arbetsmiljö – yrkesliv	ARB201	30
Datorkunskap	DAA200	50
Datakunskap - Grundkurs	DA200	30
Tandvård	TDVKU200	30

Teknik inom omsorg, omvårdnad eller tandvård	SOO204	30
Social omsorg A	SOO202	120
Social omsorg B	SOO203	180
Etik och livsfrågor	MÄNK200	30
Medicinsk grundkurs A	MÄNK201	55
Medicinsk grundkurs B	MÄNK202	90
Människan - socialt och kulturellt	MÄNK203	50
Psykologi	PS200	40
Omvårdnad - akutvård	OKU200	205
Omvårdnad - primärvård	OKU201	205
Omvårdnad - psykiatri	OKU202	205
Omvårdnad – sjuka barn och ungdomar	OKU203	205
Omvårdnad A	OKU204	120
Omvårdnad B	OKU205	180

**Övriga utbildningar som motsvarar dagens utbildningskrav enligt
Omvårdnadslyftet**

Äldre undersköterskeutbildning 40 veckor
Äldre undersköterskeutbildning 32 veckor
Tvåårig vårdlinje
Mentalskötarutbildning
Treårig omvårdnadslinje
GPU + PPU samt 3 års erfarenhet

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-11-13

Social- och omsorgskontoret

Omsorgsnämnden

Revidering av delegationsordning

Dnr: OMS 17/029

Sammanfattning av ärendet

Omsorgsnämnden delegationsordning har setts över och reviderats utifrån de behov som nämnden och verksamheten har uppmärksammat. Förslagen till ändringarna presenteras i bifogad delegationsordning, förslag till ny text har lagts till med **fet stil** och förslag till text som ska tas bort är markerad med ~~genomstruken stil~~. Kontoret föreslår att omsorgsnämnden reviderar delegationsordningen i enlighet med kontorets förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 2017-11-13
- Förslag till ändring av delegationsordning, daterad 2017-11-13

Ärendet

Omsorgsnämndens delegationsordning har setts över utifrån de organisatoriska förändringar som har skett inom social- och omsorgskontoret.

I delegationsordningen har förslag till ny text lagts till med **fet stil** och förslag till text som ska tas bort är markerad med ~~genomstruken stil~~. Nedan följer en lista på de förändringar som föreslås.

Förändringar i delegationsordningen

Ändringar i inledande begreppsförklaringar

Vid genomgång av nuvarande delegationsordning har det uppmärksammats att vissa ändringar behöver göras på grund av genomförda organisatoriska förändringar.

Titeln "Chef äldreomsorg och funktionsnedsättning" är införd, med angivande av att den befattningen är underordnad socialdirektören och närmast överordnad resultatenhetschef. Befattningen biträdande resultatenhetschef har tagits bort.

Titeln "Myndighetschef" är införd i delegationsordningen med förklaring om att myndighetschefen är direkt underordnad socialdirektören och själv är närmast överordnad resultatenhetschefen.

Eftersom myndigheten också vill införa en ordning där handläggare som arbetat minst två år får ökad befogenhet har även en förkortning och begreppsförklaring införts på den punkten. Syftet med förändringen är att behålla personal och ge möjlighet till mer delegation som ger större ansvar, för LSS handläggare som arbetat kvar vid myndigheten under den angivna tiden.

Punkt 3.3

Ändringen görs till följd av organisatoriska förändringar som gör att även myndighetschefen behöver befogenhet att avvisa ombud.

Punkt 4.2.2

Ändringen görs till följd av organisatoriska förändringar. Det är numera myndighetschefen som föreslås vara beslutande i frågan.

Punkt 5.12 och 5.13

Ändringarna görs till följd av organisatoriska förändringar.

Punkt 6.5

För att ge handläggare som valt att arbeta kvar vid myndigheten i två år utökade befogenheter föreslås även handläggare som arbetat i två år eller mer, vid myndigheten, att få besluta i ärendetypen.

Punkt 6.7

För ge handläggare som valt att arbeta kvar vid myndigheten i två år utökade befogenheter föreslås även handläggare som arbetat i två år eller mer, vid myndigheten, att få besluta i ärendetypen.

Punkt 6.8

Eftersom resultatenhetschefen är närmast överordnad kontaktsekreterare är det resultatenhetschefen som ska besluta i ärendetypen.

Punkt 6.10

Antal timmar och intervall ändras för en mer ändamålsenlig utformning.

Punkt 6.19

Ändringarna görs till följd av organisatoriska förändringar.

Punkt 6.26 och 6.27

Punkterna utgår eftersom beslutstypen sorterar under Socialnämnden och Myndigheten för barn och unga.

Punkt 6.28

Punkten ändrar numrering till följd av att tidigare punkterna 6.26 och 6.27 utgår.

Punkt 7.13 och 7.15

Beloppsgränser ändras till följd av förändringar i det allmänna prisläget och till följd av att avtal omförhandlats.

I punkt 7.13 stryks även ordet ”barn”, eftersom boenden till barn i detta hänseende omfattas av punkt 7.11. Av den anledningen ändras också lagrumshänvisningen.

Kontorets förslag till nämnden:

Omsorgsnämnden reviderar delegationsordningen i enlighet med kontorets förslag.

Lenita Granlund
Socialdirektör

Maria Knutsson
Jurist

Handläggare: Maria Knutsson
Jurist
Stadshuset, Campusgatan 26
Telefon (direkt): 08 523 071 21
E-post: maria.a.knutsson@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Akten

Omsorgsnämndens DELEGATIONSORDNING

Förteckning över ärenden inom social- och omsorgskontorets verksamhetsområde i vilka nämnden uppdrar åt utskott, nämndledamot eller anställd vid kontoret att besluta på nämndens vägnar.

**Antagen av Omsorgsnämnden i Södertälje kommun ~~2017-06-01~~
2017-12-07**

Förslag till reviderad delegationsordning 2017-11-13

Innehållsförteckning

Förkortningar och särskilda begreppsförklaringar	3
FÖRORD	5
Inledning	5
Innehåll	5
Innebörd	5
Syfte	5
Hänskjutande av ärende till nämnd.....	6
Jäv	6
Ersättare för delegat	6
Brådskanie ärenden	6
Vidaredelegering.....	6
Anmälan av beslut till nämnd	6
MBL-förhandling.....	7
1. Ekonomiärenden	8
2. Förtroendevaldas resor och utbildning.....	9
3. Allmänna ärenden	10
4. Överklaganden, yttranden, underrättelser m.m. till domstol, annan myndighet.....	11
4.1 Överklaganden	11
4.2 Yttranden, underrättelser, begäran, framställningar, anmälningar.....	12
5. Verksamhetsövergripande ärenden.....	13
6. Socialtjänstlagen	15
7. Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade	20
8. Livsmedelsföretag	23
Bilaga 1 Ekonomiärenden	24

Förkortningar och särskilda begreppsförklaringar

Socialdirektör/ Kontorschef	Chef för social- och omsorgskontoret
<i>Chef äldreomsorg och funktionsnedsättning</i>	Chef äldreomsorg och funktionsnedsättning, organisatoriskt inordnad direkt under socialdirektören. Har utförarens verksamheter inom sitt ansvarsområde.
<i>Myndighetschef</i>	Chef för myndigheten för äldre och personer med funktionsnedsättning, organisatoriskt inordnad direkt under socialdirektören.
Resultatområdeschef	Gemensam beteckning för chef inom respektive berört verksamhetsområde, som organisatoriskt är inordnad direkt under kontorschef <i>chef äldreomsorg och funktionsnedsättning</i> (biträdande resultatområdeschef likställs med resultatområdeschef vid delegation).
Resultatenhetschef	Beteckning för den chef inom respektive berört verksamhetsområde, som organisatoriskt är inordnad under myndighetschef eller resultatområdeschef.
Gruppledare	Beteckning för befattning som organisatoriskt är inordnad under resultatenhetschef.
<i>Särsk.f.handl.</i>	Särskilt förordnad handläggare. Handläggare som av resultatenhetschef givits förordnande som innebär att de får utökad rätt att fatta beslut på grund av att de arbetat på myndigheten, under omsorgsnämnden, i två år eller mer.
Myndigheten	Beteckning för Äldreomsorgsnämndens och Omsorgsnämndens gemensamma myndighet för myndighetsutövning inom respektive nämnds område.
Ass	Assistent
BrB	Brottsbalk (1962:700)
FB	Föräldrabalk (1949:381)
FHM	Folkhälsomyndigheten
FPL	Förvaltningsprocesslag (1971:291)
FörvL	Förvaltningslag (1986:223)
HSL	Hälso- och sjukvårdslag (1982:763)
IVO	Inspektionen för vård och omsorg
KL	Kommunallag (1991:900)
Kv utveckl	Kvalitetsutvecklare, organisatoriskt placerad i stab, arbetar inom

	kontorets samtliga verksamhetsområden
Kontaktsekr	Kontaktsekreterare
LAS	Lag (1982:80) om anställningsskydd
LSS	Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
LSSF	Förordning (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
MAS	Medicinskt ansvarig sjuksköterska, organisatoriskt placerad i staben
Ordförande	Bland nämndens ledamöter av kommunfullmäktige vald ordförande
Prisbasbelopp	I enlighet med socialförsäkringsbalken – fastställs årsvis
Presidie	Består av ordinarie ordförande och den eller de som är vice ordförande
RB	Rättegångsbalk (1942:740)
Rech	Resultatenhetschef
Roch	Resultatområdeschef
OSL	Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
SFB	Socialförsäkringsbalk (2010:110)
SKL	Sveriges Kommuner och Landsting
Soc ass	Socialassistent
Soc sekr	Socalsekreterare
SoL	Socialtjänstlag (2001:453)
SoF	Socialtjänstförordning (2001:937)
TF	Tryckfrihetsförordning (1949:105)
Utskott	Organ som består av förtroendevalda, valda bland ledamöterna och ersättarna i omsorgsnämnden
(vid)	Vidaredelegering; rätt för kontorschefen i egenskap av delegat att i sin tur uppdra åt en annan anställd inom kommunen att besluta i nämndens ställe.

FÖRORD

Inledning

Omsorgsnämndens verksamhetsområde är verksamhet för funktionshindrade.

Nämnden utövar ledningen av kommunens verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Nämnden fullgör också kommunens uppgifter enligt socialförsäkringsbalken (SFB) samt de uppgifter som ankommer på kommunen för funktionshindrade enligt socialtjänstlagen (SoL).

Med undantag för:

- de uppgifter enligt SoL som avser insatser till personer med demensdiagnos då den uppgiften åligger äldreomsorgsnämnden.

Nämnden leder inom sin verksamhet hälso- och sjukvården, dock inte medicinskt ansvarig sjuksköterska m.m. enligt 24 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

Nämnden kan lämna särskilda föreningsbidrag för verksamheter i anslutning till nämndens basuppgifter efter att samråd har skett med kultur- och fritidsnämnden.

Innehåll

I denna skrivelse ges en förteckning över samtliga ärendegrupper, i vilka nämnden överfört självständig beslutanderätt åt utskott, nämndledamot eller anställd i kommunen. Av förteckningen framkommer således vilken person eller vilket organ som har rätt att besluta på nämndens vägnar i visst ärende eller viss grupp av ärenden.

Innebörd

Innebörden av att delegering har skett är att delegaten beslutar åt nämnden. Ett beslut med stöd av nämnddelegering är följaktligen juridiskt sett att likställa med ett beslut som nämnden själv har fattat. Detta betyder bl.a. att en delegats beslut överklagas på samma sätt som ett nämndbeslut. Vidare noteras att nämnden inte kan återkalla eller ändra ett beslut av delegat. En möjlighet finns dock för nämnden att ompröva beslutet, om detta har överklagats av enskild. Härutöver kan nämnden naturligtvis alltid återkalla eller ändra ett givet delegeringsuppdrag för framtiden.

Syfte

Syftet med delegering är att ge de förtroendevalda möjlighet att ägna mer tid och uppmärksamhet åt planering, riktlinjer och andra frågor av större betydelse. Vidare är syftet att åstadkomma en effektivare verksamhet genom kortare beslutsvägar och snabbare handläggning och därigenom uppnå bättre service och ökad effektivitet. Delegationsordningen är också ett arbetsinstrument som reglerar de anställdas befogenheter.

Hänskjutande av ärende till nämnd

Oaktat vad som stadgas i denna förteckning kan ett ärende som angetts i förteckningen i ett enskilt fall vara av sådan beskaffenhet att nämnden likväl bör besluta i ärendet. I nedan angivna fall ska följaktligen delegat inte nyttja sin beslutanderätt, utan hänskjuta ärendet till nämnden för beslut:

- om ärendet avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- om ärendet avser ett yttrande med anledning av beslut av nämnden i dess helhet som överklagats, eller
- om ärendet rör myndighetsutövning mot enskilda och om det därvid är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Jäv

Av 6 kap 24 § kommunallagen (KL) följer att delegat inte får besluta i ärende där han eller hon är jävig.

Ersättare för delegat

När annan tjänsteman vikarierar för delegat anses han som delegat. Motsvarande gäller när vice ordförande tjänstgör som ordförande. Sådant beslut ska tas in i den ursprungliga delegatens protokoll.

Vid ordinarie delegats frånvaro och när beslutet inte kan avvaktas, eller om delegat av annan anledning är förhindrad att ta beslut i ett ärende t.ex. vid en jävssituation, inträder överordnad såsom delegat.

Brådskande ärenden

Utöver vad som framgår av de olika avsnitten delegerar nämnden åt ordföranden att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Denna beslutanderätt förutsätts användas restriktivt. Sådana beslut ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde och innehålla en uppgift om att ärendet var brådskande.

Vidaredelegering

Ärenden som delegeras till socialdirektör får vidaredelegeras av denne. I beslut om vidaredelegation ska anges vem som beslutar vid ordinarie delegats frånvaro. Enligt 6 kap 37 § KL ska beslut som fattats med stöd av vidaredelegation anmälas till huvuddelegaten, som i sin tur ska anmäla dem till nämnden.

Anmälan av beslut till nämnd

Beslut som har fattats med stöd av delegation ska inom två månader anmälas till nämnden genom att delegatens beslut omnämns på föredragningslistan och finns tillgängligt hos nämndens sekreterare.

Protokoll över beslut som fattats av förtroendevalda delegater ska därutöver sändas ut med nämndens handlingar eller delas ut vid sammanträdet.

MBL-förhandling

Delegat svarar i förekommande fall för att förhandlingsskyldighet enligt lagen om medbestämmande i arbetslivet (1976:580) fullgörs innan beslut fattas.

Notera att delegaterna alltid avser befattning vid berört verksamhetsområde.

1. Ekonomiärenden

Vidaredelegation se bilaga 1.

1.1	Avgörande av anbudsupphandling av varor eller tjänster för social- och omsorgskontorets behov, dock inte för verksamhetsentreprenad eller anlitande av extern konsult.	Socialdirektör
1.2	Avgörande av anbudsupphandling av externa konsulttjänster för social- och omsorgskontorets verksamhet till ett belopp av mellan 4 och 20 prisbasbelopp per överenskommelse.

<i>Anmärkning: Att anlita extern konsult till mindre beräknat värde än fyra basbelopp anses som en verkställighetsåtgärd, eftersom anbudsupphandling då inte behövs.</i> | Socialdirektör |
1.3	Beslut i fråga om att ersätta annan för stulen eller skadad egendom, i de fall där det kan antas att ersättning skulle ha lämnats av kommunens ansvarsförsäkring om det inte hade varit för att ersättningsbeloppet ryms inom kommunens självrisk.	Socialdirektör
1.4	Beslut i fråga om att ersätta annan stulen eller skadad egendom i andra fall än i punkt 1.3, om det på andra grunder än skadeståndsskyldighet är kommunens uttalade linje att lämna ersättning.	Socialdirektör
1.5	Beslut i fråga om fördelning av investeringsbudget på enskilda investeringsprojekt.	Socialdirektör
1.6	Beslut i fråga om försäljning av lös egendom som inte behövs i verksamheten.	Socialdirektör
1.7	Beslut i fråga om att i enlighet med kommunens attestreglemente utse beslutsattestanter.	Socialdirektör
1.8	Behörig att teckna kommunens firma inom nämndens ansvarsområde, var för sig.	Ordförande/
Socialdirektör

2. Förtroendevaldas resor och utbildning

2.1	Förtroendevaldas deltagande i konferenser och tjänsteresor inom Sverige, Norden och Baltikum.	Ordförande
2.2	Förtroendevaldas deltagande i konferenser eller tjänsteresor utanför Norden och Baltikum.	Presidiet
2.3	Ordförandens deltagande i konferenser eller tjänsteresor inom och utanför Norden och Baltikum.	Presidiet

3. Allmänna ärenden

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
3.1	Beslut i fråga om utlämnande av allmän handling om frågan hänskjutits till beslut - övergripande ärenden, - respektive verksamhet.	6 kap 3 § OSL	Socialdirektör Rech
3.2	Utfärdande av fullmakt att företräda nämnden och föra dess talan i mål och ärenden vid domstolar och andra myndigheter.	10 kap 2 § SoL	Socialdirektör
3.3	Beslut i fråga om avvisande av ombud.	9 § FL	Roch/Myndighetschef
3.4	Beslut om omprövning	27 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet
3.5	Prövning av att överklagande kommit in i rätt tid, avvisning av överklagande som kommit in för sent samt bedömning av om omprövning kan ske. Prövning gäller även beslut som fattas av nämnd och utskott som sedan överklagats.	24 § FL, 27 § FL	Handläggande tjänsteman
3.6	Beslut om att utredning inte ska inledas.	20 § FL	Handläggande tjänsteman
	Avskrivning av ärende på grund av att sökanden återtar ansökan.		Handläggande tjänsteman
	Avskrivning eller avvisning av ärende på andra grunder än att sökanden återtar ansökan.		Gruppledare
3.7	Beslut i fråga om att utse resultatombudschef.	29 § HSL	Socialdirektör

4. Överklaganden, yttranden, underrättelser m.m. till domstol, annan myndighet

4.1 Överklaganden

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
4.1.1	Yttrande till förvaltningsdomstol i överklagat beslut som fattats av delegat - yttrande till förvaltningsrätten, - yttrande till kammarrätten, - yttrande till Högsta förvaltningsdomstolen.		Delegat i ursprungsbeslutet Utskott Utskott
4.1.2	Överklagande och yrkande om inhibition när förvaltningsrätt eller kammarrätt ändrat nämndens beslut och detta beslut ursprungligen fattats av delegat.	Se t.ex. 16 kap 3 § SoL, 27 § LSS och 33 § FPL	Utskott
4.1.3	Överklagande av Migrationsverkets beslut avseende statlig ersättning till kommuner för mottagande av och insatser för skyddsbehövande, vissa utlänningar och ensamkommande barn samt yrkande om inhibition.	22§ FL, 16 § ErsF, 3 § NyErsF	Rech
	Överklagande av förvaltningsdomstols dom/beslut avseende statlig ersättning till kommuner för mottagande av insatser för skyddsbehövande, vissa utlänningar och ensamkommande barn samt yrkande om inhibition.	33 § FPL, 16 § ErsF, 3 § NyErsF	Utskott

4.2 Yttranden, underrättelser, begäran, framställningar, anmälningar

4.2.1	Yttrande till IVO/förvaltningsdomstol i ärende rörande särskild avgift för ej inom skälig tid verkställda beslut.	16 kap 6a-g §§ SoL, 28 § a-d LSS	Utskott
4.2.2	Anmälan till Folkhälsomyndigheten om kännedom om nya medel för missbruksändamål eller ändringar av missbruksmönster.	12 kap 9 § SoL	Rech Myndighetschef
4.2.3	Yttrande till behörig myndighet i samband med överlämnande av ansökan om offentligt biträde.	3 § 3 st lagen (1996:1620) om offentligt biträde	Soc sekr
4.2.4	Yttrande till passmyndighet vid utfärdande av pass utan vårdnadshavarens medgivande för barn under 18 år.	3 § pass- förordningen (1979:664)	Rech, Myndigheten
4.2.5	Yttrande till IVO i ärende där IVO utövar sin tillsyn över kommunens socialtjänst.	13 kap 2 § SoL, 26 § LSS	Utskott
4.2.6	Yttrande i ärende där allmänheten framfört klagomål på kommunal myndighet till Justitieombudsmannen, JO (JO-anmälan).		Utskott
4.2.7	Yttrande i förvaltningsrätten över Migrationsverkets beslut avseende statlig ersättning till kommuner för mottagande av och insatser för skyddsbehövande, vissa utlänningar och ensamkommande barn.	16 § ErsF, 3 § NyErsF	Rech
	Yttrande i kammarrätt och Högsta förvaltningsdomstol över Migrationsverkets beslut avseende statlig ersättning till kommuner för mottagande av och insatser för skyddsbehövande, vissa utlänningar och ensamkommande barn.	16 § ErsF, 3 § NyErsF	Utskott
4.2.8	Rätt att föra nämndens talan vid muntlig förhandling i förvaltningsrätt och kammarrätt i ärenden rörande LSS och SoL.		Jurist eller delegat i ursprungs- beslutet

5. Verksamhetsövergripande ärenden

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
5.1	Beslut i fråga om anmälan till IVO om allvarlig skada resp. risk för allvarlig skada inom hälso- och sjukvården (lex Maria).	3 kap 5 och 6 §§ patientsäkerhetslagen (2010:659), SOSFS 2005:28	MAS
5.2	Beslut i fråga om att starta/avsluta utredning om allvarliga missförhållanden eller risk för allvarliga missförhållanden i omsorgen rörande enskild (lex Sarah).	14 kap 6 § SoL, 24 e § LSS	Kv utveckl eller Kvalitetschef
5.3	Beslut i fråga om anmälan till IVO om allvarliga missförhållanden eller risk för allvarliga missförhållanden i omsorgen rörande enskild (lex Sarah).	14 kap 7 § SoL, 24 f § LSS	Kv utveckl eller Kvalitetschef
5.4	Beslut i fråga om polisanmälan angående brott som hindrar nämndens verksamhet.	12 kap 10 § SoL, 10 kap 2 § OSL	Socialdirektör
5.5	Beslut i fråga om polisanmälan angående vissa brott mot underårig m.m.	12 kap 10 § SoL, 10 kap 21-23 §§ OSL	Rech
5.6	Utlämnande av uppgift till smittskyddsläkare.	6 kap 9 § smittskyddslagen (2004:168)	Rech
5.7	Anmälningsskyldighet enligt smittskyddslagen.	6 kap 12 § smittskyddslagen (2004:168)	Rech
5.8	Utlämnande av personuppgifter till Socialstyrelsen för statistiska ändamål.	12 kap 5 § SoL	Rech
5.9	Utlämnande av personuppgifter till statliga myndigheter för forskningsändamål.	12 kap 6 § SoL	Rech
5.10	Gallring av anteckningar och andra uppgifter i personakt.	12 kap 1-2 §§ SoL, 21c-21d §§ LSS	Rech

5.11	Beslut i fråga om att lämna ut sekretessbelagd uppgift till Försäkringskassan.	110 kap 31 § SFB	Handläggare
	Beslut i fråga om att lämna ut sekretessbelagd uppgift till annan myndighet.	8 kap 1 § OSL, 10 kap 28 § 1 st OSL, 26 kap OSL	Rech
5.12	Polisanmälan avseende våld eller hot mot tjänsteman.	17 kap 1 § BrB	Roch/Myndighetschef
5.13	Förebyggande insatser (ej knuten till viss person).	3 kap 1 § SoL	Rech-Myndighetschef

6. Socialtjänstlagen

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
6.1	Beslut om att inleda utredning.	11 kap 1 § SoL	Handläggare
6.2	Beslut om att utredning inte ska inledas.	11 kap 1 § SoL	Gruppledare
6.3	Beslut i fråga om framställning om överflyttning av ärende till nämnd i annan kommun, samt beslut att mottaga eller inte mottaga ärende.	2 a kap 10 § SoL	Rech
	Beslut i fråga om att hos IVO ansöka om överflyttning till annan kommun.	2 a kap 11 § SoL	Rech
6.4	Beslut med anledning av ansökan enligt 2 a kap 8 § om insatser enligt 4 kap 1 § SoL.	2 a kap 8 § SoL, 4 kap 1 § SoL	Rech
6.5	Beslut i fråga om bistånd i form av Hemtjänst	4 kap 1 § SoL	
	- upp till 33 timmar per vecka,		Handläggare
	- över 33 timmar per vecka.		Gruppledare
	Ledsagning	4 kap 1 § SoL	
	- upp till 10 timmar per månad,		Handläggare
	- över 10 timmar per månad.		Gruppledare
	Turbundna resor	4 kap 1 § SoL	Gruppledare/ Särsk.f.handl.
	Turbundna resor i kombination med ledsagning		Gruppledare
	Avlösning	4 kap 1 § SoL	Handläggare
	Dagverksamhet/daglig sysselsättning	4 kap 1 § SoL	
	- inom kommunens egen verksamhet,		Handläggare
	- från annan kommun eller av enskild vårdgivare.		Rech
	Snöskottning/halkbekämpning	4 kap 1 § SoL	Handläggare
	Avlastningsplats/växelvård	4 kap 1 § SoL	Gruppledare

	Korttidsplats/korttidsboende	4 kap 1 § SoL	
	- intern placering,		Handläggare
	- extern placering.		Gruppledare
6.6	Beslut i fråga om bistånd i form av eftermiddagsverksamhet för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov.	4 kap 1 § SoL	Handläggare
6.7	Beslut i fråga om bistånd i form av kontaktperson/kontaktfamilj.	4 kap 1 § SoL	Gruppledare/ Särsk.f.handl.
6.8	Beslut i fråga om arvode och omkostnadsersättning till kontaktperson och kontaktfamilj		
	- i enlighet med SKL:s rekommendation,		Kontaktsekr
	- utöver SKL:s rekommendation.		Gruppledare Rech
6.9	Beslut i fråga om bistånd i form av personligt utformat stöd (PUS).	4 kap 1 § SoL	Utskott
6.10	Beslut i fråga om bistånd i form av boendestöd	4 kap 1 § SoL	
	- upp till 12 timmar per månad tre timmar per vecka,		Handläggare
	- över 12 timmar per månad 3 timmar per vecka.		Gruppledare
6.11	Beslut i fråga om bistånd, övrigt	4 kap 1 § SoL	
	- upp till 50 % av prisbasbelopp,		Rech
	- över 50 % av prisbasbelopp.		Utskott
6.12	Beslut i fråga om bistånd i form av annat boende avseende barn och ungdom	4 kap 1 § SoL	Utskott
	- i familjehem,		
	- i HVB.		

6.13	Beslut i fråga om köp av boendeplats under maximalt 1 år för barn från annan kommun eller av enskild vårdgivare	4 kap 1 § SoL	
	- då ramavtal finns och kostnaden understiger 6 000 kr/dygn,		Rech
	- då ramavtal finns och kostnaden överstiger 6 000 kr/dygn,		Utskott
	- då ramavtal inte finns och kostnaden understiger 6 000 kr/dygn,		Rech
	- då ramavtal inte finns och kostnaden överstiger 6 000 kr/dygn eller köp av plats för längre tid än ett år.		Utskott
6.14	Beslut i fråga om bistånd i form av annat boende avseende vuxna	4 kap 1 § SoL	Rech
	- i familjehem,		
	- i HVB.		
6.15	Beslut i fråga om ersättning till familjehem (arvode och omkostnad)		
	- i enlighet med SKL:s rekommendation,		Kontaktsekr/ Handläggare
	- utöver SKL:s rekommendation.		Rech
6.16	Beslut i fråga om bistånd i form av särskild boendeform för barn.	4 kap 1 § SoL	Rech
6.17	Beslut i fråga om boende för vuxna inom kommunens egna boenden.	4 kap 1 § SoL	Rech
6.18	Beslut i fråga om köp av boendeplats under maximalt 1 år för vuxna från annan kommun eller av enskild vårdgivare	4 kap 1 § SoL	
	- då ramavtal finns och kostnaden understiger 6 000 kr/dygn,		Rech
	- då ramavtal finns och kostnaden överstiger 6 000 kr/dygn,		Utskott
	- då ramavtal inte finns och kostnaden understiger 6 000 kr/dygn,		Rech
	- då ramavtal inte finns och kostnaden överstiger 6 000 kr/dygn eller köp av plats för längre tid än ett år.		Utskott

6.19	Beslut i fråga om bistånd utöver vad som följer av 4 kap 1 § SoL		
	- upp till 50 % av prisbasbelopp,	4 kap 2 § SoL	Rech Myndighetschef
	- över 50 % av prisbasbelopp.	4 kap 2 § SoL	Utskott
6.20	Beslut i fråga om anmälan till överförmyndaren att behov av god man/förvaltare/förmyndare föreligger eller att behov ej längre föreligger.	5 kap 3 § SoF	Handläggare
6.21	Beslut i fråga om avgift.	8 kap 2 § SoL	Avgifts- handläggare
6.22	Beslut i fråga om avgift från föräldrar vars barn är under 18 år och får omvårdnad i annat hem.	8 kap 1 § 2 st SoL	Rech
6.23	Beslut i fråga om att föra talan hos förvaltningsrätten för kostnader som kommunen haft enligt 8 kap 1 § SoL.	9 kap 3 § SoL	Rech
6.24	Beslut i fråga om eftergift av ersättningsskyldighet som avses i 8 kap 1 § SoL.	9 kap 4 § SoL	Rech
6.25	Beslut i fråga om att åtgärd får vidtas utan en av två vårdnadshavares samtycke när åtgärden gäller beslut avseende biträde av kontaktperson, avlösarservice i hemmet samt korttidsvistelse utanför det egna hemmet.	6 kap 13 a § FB	Utskott
6.26	Beslut i fråga om framställan till försäkringskassa om ändring av betalningsmottagare av allmänt barnbidrag.	106 kap 6 § SFB	Gruppledare

6.27	Beslut i fråga om begäran om utdrag ur misstanke- och belastningsregister i ärende angående adoption, vårdnad, umgänge, barns boende, samt medgivande att ta emot barn m.m. enligt 5 kap 2 §, 6 kap 6-10 §§ och 12-16 §§ SoL.	11 § 8 p förordningen om belastningsregister (1999:1134) samt 4 § 9 p förordningen om misstanke- register (1999:1135)	Kontaktsekr
6.28	Lämna utdrag ur socialregister till annan kommun som utreder familjehem, kontaktfamilj och kontaktperson.	6 kap 6 § SoL, 10 kap 1 § OSL, 12 kap 2 § OSL	Gruppledare
6.26	Begäran om utdrag ur socialregister vid egna familjehemsplaceringar, bistånd i form av kontaktfamilj eller kontaktperson.		Kontaktsekr

7. Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
7.1	Beslut i fråga om personkretstillhörighet	1 och 7 §§ LSS	Gruppledare/ Särsk.f.handl.
7.2	Beslut i fråga om biträde av eller ekonomiskt stöd till personlig assistans - upp till 20 timmar/vecka, - över 20 timmar/vecka.	7 och 9 §§ 2p LSS	Handläggare Gruppledare
7.3	Beslut i fråga om biträde av eller ekonomiskt stöd till kostnader för personlig assistans utöver assistentersättning enligt SFB (i form av tillfällig utökning eller sjuklön).	9 § 2p LSS	Rech
	Beslut i fråga om att betala ut assistansersättning med högre timbelopp än den grundnivå som fastställs i nämndens verksamhetsplan varje år.	9 § 2p LSS	Rech
7.4	Beslut i fråga om ledsagarservice - upp till 10 timmar per månad, - över 10 timmar per månad.	7 och 9 §§ 3p LSS	Handläggare Gruppledare
7.5	Beslut i fråga om kontaktperson.	7 och 9 §§ 4p LSS	Gruppledare/ Särsk.f.handl.
7.6	Beslut i fråga om arvode och ersättning för omkostnad till kontaktperson/ kontaktfamilj - i enlighet med SKL:s rekommendation, - utöver SKL:s rekommendation.		Kontaktsekr Gruppledare Rech
7.7	Beslut i fråga om avlösarservice i hemmet - upp till 10 timmar per månad, - över 10 timmar per månad.	7 och 9 §§ 5p LSS	Handläggare Gruppledare
7.8	Beslut i fråga om korttidsvistelse utanför det egna hemmet - upp till 36 dygn per år	7 och 9 §§ 6p LSS	Handläggare

	- över 36 dygn per år.		Gruppledare
7.9	Beslut i fråga om korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov.	7 och 9 §§ 7p LSS	Handläggare
7.10	Beslut i fråga om boende i familjehem för barn och ungdomar med tillämpning av 6 kap 6 § SoL.	7 och 9 §§ 8p LSS	Utskott
7.11	Beslut i fråga om boende i bostad med särskild service för barn och ungdomar.	7 och 9 §§ 8p LSS	Utskott
7.12	Beslut i fråga om bostad med särskild service i form av gruppboende, servicebostad eller särskilt anpassad bostad för vuxna inom kommunens egna boenden.	7 och 9 §§ 9p LSS	Rech
7.13	Beslut i fråga om köp av boende för vuxna och barn från annan kommun eller av enskild vårdgivare	7 och 9 §§ 8-9p LSS	
	- då ramavtal finns och kostnaden understiger 5000 7 000 kronor/dygn,		Rech
	- då ramavtal finns och kostnaden överstiger 5000 7 000 kronor/dygn,		Utskott
	- då ramavtal inte finns och kostnaden understiger 4 000 7 000 kr/dygn,		Rech
	- då ramavtal inte finns och kostnaden överstiger 4 000 7 000 kr/dygn.		Utskott
7.14	Beslut i fråga om daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder, under 65 år, som saknar förvärvsarbete och som inte utbildar sig; inom kommunens egen verksamhet.	7 och 9 §§ 10p LSS	Gruppledare
7.15	Beslut i fråga om köp av daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder, under 65 år, som saknar förvärvsarbete och som inte utbildar sig	7 och 9 §§ 10p LSS	
	- då ramavtal finns och kostnaden understiger 2 000 3 000 kr/dygn,		Gruppledare
	- då ramavtal finns och kostnaden överstiger 2 000 3 000 kr/dygn,		Rech
	- då ramavtal inte finns och kostnaden understiger 2 000 3 000 kr/dygn,		Rech
	- då ramavtal inte finns och kostnaden överstiger 2 000 3 000 kr/dygn.		Utskott

7.16	Beslut i fråga om att betala ut assistansersättning till annan person än den som är berättigad till insatsen.	11 § LSS	Rech Myndighetschef
7.17	Beslut i fråga om återbetalning.	12 § LSS	Rech
7.18	Beslut i fråga om förhandsbesked.	16 § 2 st LSS	Rech
7.19	Beslut i fråga om avgift från föräldrar vars barn är under 18 år och får omvårdnad i annat hem.	20 § LSS, 5 § LSSF	Gruppledare
7.20	Beslut i fråga om att anmäla behov av ersättning för personlig assistans till Försäkringskassan.	110 kap 6 § 3p SFB	Handläggare

8. Livsmedelsföretag

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
8.1	Ansöka om godkännande av livsmedelsanläggning.	Artikel 4 i förordning (EG) nr 853/2004, Artikel 3 i förordning (EG) nr 854/2004, 8 § LIVSFS 2005:20	Rech
8.2	Anmäla registrering av livsmedelsanläggning.	Artikel 6.2 i förordning (EG) nr 852/2004), 11 § LIVSFS 2005:20	Rech
8.3	Informera kontrollmyndigheten om förändringar i verksamheten som omfattas av livsmedelslagstiftningen.	Artikel 6.2 i förordning (EG) nr (852/2004).	Rech
8.4	Låta upprätta och vid behov uppdatera ett verksamhetsanpassat system för egenkontroll så att livsmedelslagstiftningens krav efterlevs och ansvara för att egenkontrollprogrammet efterlevs inom den egna verksamheten.	Artikel 4 och 5 i förordning (EG) nr 852/2004	Rech Vidaredelegering
8.5	Ta emot delgivning avseende livsmedelsföretag för omsorgsnämnden.		Rech Vidaredelegering
8.6	Beslut om att överklaga beslut enligt livsmedelslagen som berör frågor om registrering av livsmedelsanläggningar.	Artikel 6.2 i förordning (EG) nr 852/2004), 11 § LIVSFS 2005:20	Rech
8.7	Beslut om att överklaga beslut enligt livsmedelslagen som berör frågor om godkännande av livsmedelsanläggningar.	Artikel 4 i förordning (EG) nr 853/2004, artikel 3 i förordning (EG) nr 854/2004, 8 § LIVSFS 2005:20	Rech
8.8	Beslut om att överklaga beslut enligt livsmedelslagen som berör kontrollavgifter enligt förordningen (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel.	Förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel	Rech
8.9	Beslut om att överklaga beslut enligt livsmedelslagen som berör sanktioner enligt artikel 54 EG-förordningen 882/2004 och/eller 22-23 §§ livsmedelslagen.	Artikel 54 EG-förordningen 882/2004 och/eller 22-23 §§ livsmedelslagen	Rech

Bilaga 1

Ekonomiärenden

Nr	Ärende	Delegat	Vidaredelegation
1.	Avgörande av anbudsupphandling av varor och tjänster för social- och omsorgskontorets behov, dock inte för verksamhetsentreprenad eller antagande av extern konsult.	Socialdirektör	Resultatombudschef, var och en inom sitt verksamhetsområde. Ekonomichef och verksamhetscontroller inom staben. Ekonomichef och verksamhetscontroller ersätter resultatombudschef vid deras frånvaro. Samråd sker med jurist/avtalssamordnare.
2.	Avgörande av anbudsupphandlingar av externa konsulter för social- och omsorgskontorets verksamheter till ett belopp av mellan 4 och 20 prisbasbelopp.	Socialdirektör	Resultatombudschef, var och en inom sitt verksamhetsområde. Ekonomichef, kvalitet och uppdragschef och verksamhetscontroller inom staben. Ekonomichef, kvalitet och uppdragschef ersätter resultatombudschef vid deras frånvaro. Samråd sker med jurist/avtalssamordnare.